

ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΣ

30 Δεκεμβρίου 2016

ΤΕΥΧΟΣ ΔΕΥΤΕΡΟ

Αρ. Φύλλου 4310

ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Αριθ. 2848/145689

Καθορισμός πλαισίου εφαρμογής του Μέτρου 11 «Βιολογικές καλλιέργειες» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020.

**Ο ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΚΑΙ Ο ΑΝΑΠΛΗΡΩΤΗΣ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ
ΚΑΙ ΤΡΟΦΙΜΩΝ**

Έχοντας υπόψη:

Α. Τις εθνικές διατάξεις:

1. Το ν. 4314/23-12-2014 (ΦΕΚ Α' 265) «Για τη διαχείριση, τον έλεγχο και την εφαρμογή αναπτυξιακών παρεμβάσεων για την προγραμματική περίοδο 2014-2020, Β) Ενσωμάτωση της Οδηγίας 2012/17 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Ιουνίου 2012 (ΕΕ L 156/16.6.2012) στο ελληνικό δίκαιο, τροποποίηση του ν. 3419/2005 (ΦΕΚ Α' 297) και άλλες διατάξεις», όπως κάθε φορά ισχύει και ειδικότερα το άρθρο 69, παρ. 2.

2. Τα άρθρα 13-29 του ν. 2637/98 (ΦΕΚ Α' 200/1998) περί «Σύστασης Οργανισμού Πληρωμών κι Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού κι Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ)», όπως τροποποιημένος ισχύει.

3. Το άρθρο 90 του «Κώδικα Νομοθεσίας για την Κυβέρνηση και τα κυβερνητικά όργανα» που κυρώθηκε με το άρθρο πρώτο του π.δ. 63/2005 (ΦΕΚ Α' 98/2005).

4. Το π.δ. 107/2014 «Οργανισμός Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων» (ΦΕΚ Α' 174/2014), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 31 παρ. 3 και άρθρο 45 του ν. 4305/2014 (ΦΕΚ Α' 237/2014).

5. Το π.δ. 70/2015 περί «Ανασύστασης των Υπουργείων» (ΦΕΚ Α' 114/ 22-09-2015).

6. Το π.δ. 73/2015 «Διορισμός Αντιπροέδρου της Κυβέρνησης Υπουργών, Αναπληρωτών Υπουργών και Υφυπουργών» (ΦΕΚ Α' 116/23-09-2015).

7. Την υπ' αριθμ. 282966/9-7-2007 κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομίας και Οικονομικών και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έγκριση του Κανονισμού διαδικασίας πληρωμών του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε των ενισχύσεων που βαρύνουν τον ΕΛΕΓΕΠ» (ΦΕΚ Β' 125/2007).

8. Την υπ' αριθμ. 4941/07-11-2011 κοινή απόφαση «Σύστημα Δημοσιονομικών Διορθώσεων και διαδικασίες

ανάκτησης αχρεωστήτως ή παρανόμως καταβληθέντων ποσών από Εθνικούς ή Κοινοτικούς πόρους, στα πλαίσια του Προγράμματος Αγροτική Ανάπτυξη της Ελλάδος 2007-2013 (ΦΕΚ Β' 2538/7-11-2011).

9. Την υπ' αριθμ. 281255/06-05-2008 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Έγκριση Κανονισμού Διαδικασιών Ελέγχων του Ν.Π.Ι.Δ. με την επωνυμία "Οργανισμός Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ)» (ΦΕΚ Β' 794/2008).

10. Την υπ' αριθμ. 104/7056/21-01-2015 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εθνικές επιλογές διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ' εκτέλεση του Καν. (ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου», όπως τροποποιημένη ισχύει.

11. Την υπ' αριθμ. 245090/31.01.2006 απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης, Εθνικής Οικονομίας και Οικονομικών, και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Καθορισμός συμπληρωματικών μέτρων για την εφαρμογή του Καν. (ΕΟΚ) 2092/91 του Συμβουλίου περί του βιολογικού τρόπου παραγωγής γεωργικών προϊόντων και των σχετικών ενδείξεων στα γεωργικά προϊόντα και στα είδη διατροφής ως έχει τροποποιηθεί και ισχύει» (ΦΕΚ Β' 157/10-02-2006).

12. Την υπ' αριθμ. Υ200/21-11-2016 απόφαση του Πρωθυπουργού «Ανάθεση αρμοδιοτήτων στον Αναπληρωτή Υπουργό Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων Ιωάννη Τσιρώνη» (ΦΕΚ Β' 3755/21-11-2016).

Β. Τις ενωσιακές διατάξεις:

1. Τον Καν. (ΕΕ) 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1698/2005 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (ΕΕ L 347/20.12.2013).

2. Τον Καν. (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη χρηματοδότηση, τη διαχείριση και την παρακολούθηση της κοινής γεωργικής πολιτικής και την κατάργηση των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 352/78, (ΕΚ) αριθ. 165/94, (ΕΚ) αριθ. 2799/98, (ΕΚ) αριθ. 814/2000, (ΕΚ) αριθ. 1290/2005 και

(ΕΚ) αριθ. 485/2008 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (ΕΕ L 347/20.12.2013).

3. Τον Καν.(ΕΕ) αριθ. 1307/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου περί θεσπίσεως κανόνων για άμεσες ενισχύσεις στους γεωργούς βάσει καθεστώτων στήριξης στο πλαίσιο της Κοινής γεωργικής πολιτικής και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 637/2008 και του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (ΕΕ L 347/20.12.2013).

4. Τον Καν.(ΕΕ) αριθ. 1310/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου σχετικά με τη θέσπιση ορισμένων μεταβατικών διατάξεων για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά τους πόρους και την κατανομή τους για το έτος 2014 και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 73/2009 του Συμβουλίου και των κανονισμών (ΕΕ) αριθ. 1307/2013, (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και (ΕΕ) αριθ. 1308/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά την εφαρμογή τους κατά το έτος 2014, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (ΕΕ L 347/20.12.2013).

5. Τον κατ' εξουσιοδότηση Καν.(ΕΕ) αριθ. 807/2014 της Επιτροπής για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) και για τη θέσπιση μεταβατικών διατάξεων όπως τροποποιήθηκε και ισχύει (ΕΕ L 227/31.07.2014).

6. Τον εκτελεστικό Καν.(ΕΕ) αριθ. 808/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014 σχετικά με τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1305/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου για τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης (ΕΓΤΑΑ) (ΕΕ L 227/31.07.2014).

7. Τον εκτελεστικό Καν.(ΕΕ) αριθ. 809/2014 της Επιτροπής της 17ης Ιουλίου 2014 για τη θέσπιση κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου, τα μέτρα αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση (ΕΕ L 227/31.07.2014).

8. Τον κατ' εξουσιοδότηση Καν.(ΕΕ) αριθ. 640/2014 της Επιτροπής για τη συμπλήρωση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου όσον αφορά το ολοκληρωμένο σύστημα διαχείρισης και ελέγχου και τους όρους απόρριψης και ανάκτησης πληρωμών καθώς και τις διοικητικές κυρώσεις που εφαρμόζονται στις άμεσες ενισχύσεις, τη στήριξη της αγροτικής ανάπτυξης και την πολλαπλή συμμόρφωση, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, (ΕΕ L 181/20.06.2014).

9. Τον Καν.(ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου «για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων και την κατάργηση του κανονισμού (ΕΟΚ) αριθ. 2092/91» του Συμβουλίου της 20ης Ιουλίου 2007, όπως κάθε φορά ισχύει, (ΕΕ L 189/20.07.2007).

10. Τον Καν.(ΕΚ) αριθ. 889/2008 της Επιτροπής «σχετικά με τη θέσπιση λεπτομερών κανόνων εφαρμογής του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 834/2007 του Συμβουλίου για τη βιολογική παραγωγή και την επισήμανση των βιολογικών προϊόντων όσον αφορά τον βιολογικό τρόπο παραγωγής, την επισήμανση και τον έλεγχο των προϊόντων», (ΕΕ L 250/18.09.2008).

11. Την υπ' αριθμ. C (2015) 9170 final/11-12-2015 εκτελεστική απόφαση της Επιτροπής, για την έγκριση του προγράμματος αγροτικής ανάπτυξης της Ελλάδας για στήριξη από το Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης, όπως ισχύει κάθε φορά.

Γ. Την υπ' αριθμ. 1065/19-04-2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για το Σύστημα Διαχείρισης και Ελέγχου του «Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης της Ελλάδας 2014-2020», όπως ισχύει κάθε φορά.

Δ. Την υπ' αριθμ. 1725/15-07-2016 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων για την εκχώρηση αρμοδιοτήτων της Ειδικής Υπηρεσίας Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ) στη Διεύθυνση Συστημάτων ποιότητας Βιολογικής Παραγωγής και Γεωγραφικών Ενδείξεων του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ως Ενδιάμεσου Φορέα Διαχείρισης (ΕΦΔ) Πράξεων του ΠΑΑ (ΦΕΚ Β' 2386/03.08.2016).

Ε. Την υπ' αριθμ. 24944/20.09.2016 κοινή υπουργική απόφαση «Αναδιοργάνωση των Ειδικών Υπηρεσιών του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020» (ΦΕΚ Β' 3066/26.09.2016).

Ζ. Το από 16/12/2016 υπηρεσιακό σημείωμα του Αναπληρωτή Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (αριθ. πρωτ. εισερχομένου στη Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας Βιολογικής Παραγωγής και Γεωγραφικών Ενδείξεων 2773/141982/16-12-2016).

Η. Την υπ' αριθμ. 3424/22-12-2016 (αριθ. πρωτ. 2816/144616/22-12-2016 εισερχ. στο ΥπΑΑΤ) σύμφωνη γνώμη της Ε.Υ.Δ. Π.Α.Α..

Θ. Την υπ' αριθμ. 187099/22-12-2016 (αριθ. πρωτ. 2817/144618/22-12-2016 εισερχ. στο ΥπΑΑΤ) σύμφωνη γνώμη του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Ι. Ότι από την παρούσα απόφαση δεν προκαλείται δημόσια δαπάνη σε βάρος του κρατικού προϋπολογισμού, αποφασίζει:

Άρθρο 1 Σκοπός

Σκοπός της παρούσας απόφασης είναι η θέσπιση του θεσμικού πλαισίου για την εφαρμογή, διαχείριση και παρακολούθηση του Μέτρου 11 «Βιολογικές καλλιέργειες» του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης (ΠΑΑ) 2014-2020. Η οικονομική στήριξη στο πλαίσιο του Μέτρου παρέχεται προκειμένου οι δικαιούχοι να αποζημιωθούν για το διαφυγόν εισόδημα, τις πρόσθετες δαπάνες και το κόστος συναλλαγής που, κατά περίπτωση, συνεπάγεται η μετατροπή ή η διατήρηση των πρακτικών της βιολογικής γεωργίας, σύμφωνα με τις αρχές και μεθόδους της βιολογικής παραγωγής, όπως αυτές ορίζονται στον Καν. (ΕΚ) 834/2007 του Συμβουλίου.

Μέσω της ενίσχυσης, οι γεωργοί ενθαρρύνονται να συμμετάσχουν σε τέτοια συστήματα, ανταποκρινόμενοι με τον τρόπο αυτό στη ζήτηση της κοινωνίας για τη χρήση φιλικών προς το περιβάλλον γεωργικών πρακτικών.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α

Άρθρο 2

Υπομέτρα και δράσεις

Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης αφορούν στα ακόλουθα υπομέτρα και Δράσεις του Μέτρου 11 του ΠΑΑ 2014-2020:

Υπομέτρο 11.1: Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους

Δράση 11.1.1: Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία

Δράση 11.1.2: Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία

Υπομέτρο 11.2: Ενισχύσεις για τη διατήρηση σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους

Δράση 11.2.1: Ενισχύσεις για τη διατήρηση σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία

Δράση 11.2.2: Ενισχύσεις για τη διατήρηση σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία

Άρθρο 3

Αρμόδιοι Φορείς

1. Ως Φορέας Διαχείρισης του Μέτρου, ορίζεται η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΕΥΔ ΠΑΑ), η οποία έχει και την αρμοδιότητα της συνολικής διαχείρισης και εφαρμογής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020, όπως προβλέπεται στο ν. 4314/2014.

2. Ως αρμόδιος φορέας για το συντονισμό και την παρακολούθηση της πιστής εφαρμογής του Συστήματος Διαχείρισης και Ελέγχου (ΣΔΕ) του ΠΑΑ 2014-2020 και του θεσμικού πλαισίου του Μέτρου, ορίζεται η Ειδική Υπηρεσία Εφαρμογής του Προγράμματος Αγροτικής Ανάπτυξης 2014-2020 (ΕΥΕ ΠΑΑ).

3. Ως Ενδιάμεσος Φορέας Διαχείρισης (ΕΦΔ) του Μέτρου, ορίζεται η Διεύθυνση Συστημάτων Ποιότητας Βιολογικής παραγωγής και Γεωγραφικών Ενδείξεων του ΥΠΑΑΤ, με τη διοικητική συνδρομή του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (ΟΠΕΚΕΠΕ) και των Τμημάτων Αγροτικής Ανάπτυξης των Διευθύνσεων Αποκεντρωμένων Υπηρεσιών του ΥΠΑΑΤ.

4. Ως Οργανισμός Πληρωμής ορίζεται ο ΟΠΕΚΕΠΕ.

Άρθρο 4

Εννοιολογικοί Προσδιορισμοί

Για τις ανάγκες της παρούσας απόφασης ισχύουν οι ορισμοί του άρθρου 4 του Καν.(ΕΕ) 1307/2013, του άρθρου 2 του Καν.(ΕΕ) 1306/2013 και του άρθρου 2 του κατ' εξουσιοδότηση Καν.(ΕΕ) 640/2014, οι οποίοι εξειδικευμένα αναφέρονται στην αριθ. 104/7056/2015 υπουργική απόφαση «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων

κατ' εκτέλεση του Καν.(ΕΕ) 1307/2013 και του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου» όπως κάθε φορά ισχύει:

1. Ως «γεωργός» νοείται το φυσικό ή νομικό πρόσωπο ή η ομάδα φυσικών ή νομικών προσώπων, που διαθέτει εκμετάλλευση επί της ελληνικής επικράτειας και ασκεί γεωργική δραστηριότητα.

2. Ως «εκμετάλλευση» νοείται το σύνολο των παραγωγικών μονάδων που χρησιμοποιεί για γεωργικές δραστηριότητες και διαχειρίζεται ένας γεωργός στην ελληνική επικράτεια.

3. Ως «έδρα εκμετάλλευσης» ορίζεται η έδρα όπως αυτή αποτυπώνεται στην Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης.

4. Ως «γεωργική δραστηριότητα», στο πλαίσιο του αρθ. 4, παρ. Γ, του Καν. (ΕΕ) 1307/2013, νοείται: α) η παραγωγή, η εκτροφή ζώων ή η καλλιέργεια γεωργικών προϊόντων, συμπεριλαμβανομένων της συγκομιδής, της άμελης, της αναπαραγωγής ζώων και της εκτροφής ζώων για γεωργική εκμετάλλευση, και β) η διατήρηση της γης σε κατάσταση που να την καθιστά κατάλληλη για βοσκή ή καλλιέργεια, χωρίς προπαρασκευαστικές ενέργειες πέραν των συνήθων γεωργικών μεθόδων και μηχανημάτων.

5. Για να είναι επιλέξιμες οι εκτάσεις πρέπει να ανταποκρίνονται στον ορισμό του επιλέξιμου εκταρίου καθ' όλο το ημερολογιακό έτος, εκτός από περίπτωση ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, σύμφωνα με την υπ' αριθμ. 104/7056/2015 υπουργική απόφαση «Εθνικές επιλογές, διοικητικά μέτρα και διαδικασίες εφαρμογής των άμεσων ενισχύσεων κατ' εκτέλεση του Καν.(ΕΕ) 1307/2013 και του Καν.(ΕΕ) 1306/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου», όπως τροποποιήθηκε με τις 1242/52354/12-05-2015 (ΦΕΚ Β' 924) και 1584/66059/12-06-2015 (ΦΕΚ Β' 1337) όμοιες υπουργικές αποφάσεις ή όπως αλλιώς οριστεί με τη σύμφωνη γνώμη της ΕΕ και ισχύει. Η επιλεξιμότητα των εκτάσεων ελέγχεται στο πλαίσιο των επιτόπιων ελέγχων του δείγματος ως εξής:

α) Για τις αρόσιμες εκτάσεις σε παραγωγή, ελέγχεται η ύπαρξη καλλιέργειας, ή η συγκομιδή προϊόντων, ή η ύπαρξη υπολειμμάτων καλλιέργειας.

β) Για τους δενδρώνες σε παραγωγή, ελέγχεται η συγκομιδή ή το κλάδεμα καρποφορίας, ή ο καθαρισμός του υποορόφου του δενδρώνα ετησίως.

γ) Για τους βοσκότοπους σε παραγωγή, ελέγχεται η διατήρηση ζωικού κεφαλαίου τουλάχιστον 0,7 ΜΖΚ/εκτάριο.

δ) Για τις αρόσιμες εκτάσεις σε καλή γεωργική κατάσταση, η εφαρμογή μίας άροσης ανά έτος.

ε) Για τους βοσκότοπους σε καλή γεωργική κατάσταση, η κοπή και απομάκρυνση της βλάστησης ώστε η πώδης βλάστηση να μην υπερβαίνει το ύψος των εβδομήντα εκατοστών.

στ) Για τους δενδρώνες σε καλή γεωργική κατάσταση, ο καθαρισμός του υποορόφου του δενδρώνα ανά 2 έτη ή η εφαρμογή κλαδέματος κλαδοκάθαρου το αργότερο ανά δύο έτη.

6. Ως «γεωργική έκταση» νοείται οποιαδήποτε έκταση αρόσιμης γης, μόνιμων βοσκοτόπων και μόνιμων λιμνών ή μόνιμων καλλιερχειών.

7. Ως «χρήση» σε σχέση με την έκταση νοείται η χρήση έκτασης από την άποψη του είδους της καλλιέργειας, των μόνιμων λειμώνων, των μόνιμων βοσκοτόπων ή των χορτολιβαδικών εκτάσεων ή της φυτικής κάλυψης ή της απουσίας καλλιέργειας.

8. Ως «αγροτεμάχιο» νοείται μια συνεχής έκταση γης που δηλώνεται από έναν γεωργό και καλύπτει μία μόνο καλλιεργητική ομάδα. Ωστόσο, όπου απαιτείται χωριστή δήλωση της χρήσης μιας έκτασης στο πλαίσιο μιας μόνο ομάδας καλλιεργειών, η προαναφερθείσα χρήση μειώνει και άλλο το αγροτεμάχιο, αν χρειασθεί.

9. Ως «καλλιεργητική ομάδα» νοούνται όλες οι εκτάσεις που έχουν την ίδια τιμή μονάδας εκταρίου.

10. Ως «συγκαλλιέργεια» νοείται η ταυτόχρονη καλλιέργεια διαφορετικών φυτικών ειδών, μεταξύ κύριων καλλιεργειών, εφόσον κάθε καλλιέργεια καταλαμβάνει τουλάχιστον το 25% της συνολικής έκτασης, σύμφωνα με το άρθρο 40 του Καν.(ΕΕ) 639/2014.

11. Ως «προσδιορισθείσα έκταση» νοείται: α) όσον αφορά τα καθεστώτα στρεμματικών ενισχύσεων, η έκταση ως προς την οποία πληρούνται όλα τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή οι λοιποί όροι χορήγησης της ενίσχυσης, ανεξαρτήτως του αριθμού δικαιωμάτων ενίσχυσης που έχει στη διάθεση του ο δικαιούχος ή β) όσον αφορά τα μέτρα στήριξης βάσει της έκτασης, οι εκτάσεις ή τα αγροτεμάχια που προσδιορίζονται μέσω διοικητικών ή επιτόπιων ελέγχων

12. Ως «δικαιούχος» νοείται ο γεωργός όπως ορίζεται στο άρθρο 4 παράγραφος 1 στοιχείο α) του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1307/2013 και αναφέρεται στο άρθρο 9 του εν λόγω κανονισμού, ο δικαιούχος που υπέχει υποχρεώσεις πολλαπλής συμμόρφωσης κατά την έννοια του άρθρου 92 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1306/2013 και/ή ο δικαιούχος που λαμβάνει στήριξη αγροτικής ανάπτυξης σύμφωνα με το άρθρο 2 παράγραφος 10 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1303/2013 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου

13. Ως «νεοεισερχόμενος» στο σύστημα της βιολογικής γεωργίας νοείται: ο γεωργός που αναλαμβάνει να εντάξει στο σύστημα της βιολογικής γεωργίας, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 834/2007 του Συμβουλίου, αγροτεμάχια ή/και βοσκοτόπους ή/και εκτροφές ζώων που δεν συμπεριλαμβάνονται σε ενεργή σύμβαση με Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕ&Π) μέχρι και την ημερομηνία έκδοσης της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος δράσης του Μέρους 11.

14. Ως «μη συμμόρφωση» νοείται:

α) όσον αφορά τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τη γραμμική βάση, τις δεσμεύσεις ή τις λοιπές υποχρεώσεις που συνδέονται με τους όρους χορήγησης της ενίσχυσης ή στήριξης που αναφέρονται στο άρθρο 67 παράγραφος 2 του Καν. (ΕΕ) αριθ. 1306/2013, οποιαδήποτε περίπτωση μη εκπλήρωσης των εν λόγω κριτηρίων επιλεξιμότητας, της γραμμικής βάσης, των δεσμεύσεων ή λοιπών υποχρεώσεων.

β) όσον αφορά την πολλαπλή συμμόρφωση, η μη συμμόρφωση με τις σχετικές με τη διαχείριση κανονιστικές διατάξεις που προβλέπονται από την ενωσιακή νομοθεσία, με τα πρότυπα καλής γεωργικής και περιβαλλοντικής κατάστασης των εκτάσεων που καθορίζονται από

τα κράτη μέλη σύμφωνα με το άρθρο 94 του Καν.(ΕΕ) 1306/2013, ή με τη διατήρηση μόνιμων βοσκοτόπων που αναφέρεται στο άρθρο 93 παράγραφος 3 του Καν. (ΕΕ) 1306/2013.

15. Ενεργός Γεωργός

α) Δεν θεωρούνται ενεργοί γεωργοί όσοι δηλώνουν γεωργικές εκτάσεις αποτελούμενες σε ποσοστό άνω του 50% από εκτάσεις διατηρούμενες εκ φύσεως σε κατάσταση κατάλληλη για βόσκηση ή καλλιέργεια, χωρίς να ασκούν την ελάχιστη γεωργική δραστηριότητα επί αυτής.

β) Εξαιρουμένων των γεωργών της ως άνω παραγράφου, γεωργοί, οι οποίοι έλαβαν για το προηγούμενο οικονομικό έτος άμεσες ενισχύσεις έως και 5.000 € (πέντε χιλιάδες ευρώ) θεωρούνται ενεργοί γεωργοί. Ειδικά για το έτος αιτήσεων 2015, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των άμεσων ενισχύσεων, που δικαιούνταν ο γεωργός σύμφωνα με τον Καν.(ΕΚ) 73/2009 του Συμβουλίου (ΕΕ L 30/31.01.2009) όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, προ των μειώσεων και των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 21 και 23 του εν λόγω κανονισμού, για το έτος αιτήσεων 2014 και για κάθε επόμενο έτος αιτήσεων «ν» λαμβάνεται υπόψη το προηγούμενο έτος αιτήσεων «ν-1».

γ) Γεωργοί, οι οποίοι έλαβαν για το προηγούμενο οικονομικό έτος άμεσες ενισχύσεις άνω των 5.000 € (πέντε χιλιάδες ευρώ) θεωρούνται ενεργοί γεωργοί, εφόσον αποδεικνύουν ότι το ετήσιο ποσό των άμεσων ενισχύσεων είναι τουλάχιστον το 5% των συνολικών εσόδων, που αποκτήθηκαν από μη γεωργικές δραστηριότητες κατά το πλέον πρόσφατο οικονομικό έτος, για το οποίο υπάρχουν στοιχεία. Ειδικά για το 2015, λαμβάνεται υπόψη το συνολικό ποσό των άμεσων ενισχύσεων, που δικαιούνταν ο γεωργός σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 73/2009, προ των μειώσεων και των εξαιρέσεων που προβλέπονται στα άρθρα 21 και 23 του εν λόγω κανονισμού, για το έτος αιτήσεων 2014 και για κάθε επόμενο έτος «ν» λαμβάνεται υπόψη το προηγούμενο έτος αιτήσεων «ν-1».

δ) Γεωργοί, οι οποίοι έλαβαν για το προηγούμενο οικονομικό έτος άμεσες ενισχύσεις άνω των 5.000 € (πέντε χιλιάδες ευρώ), και οι οποίοι διευθύνουν αερολιμένες, σιδηροδρομικές εταιρείες, δίκτυα ύδρευσης, κτηματομεσιτικές εταιρείες, γήπεδα και υπαίθριους χώρους ψυχαγωγίας, θεωρούνται ενεργοί γεωργοί εφόσον αποδεικνύουν οτιδήποτε από τα κατωτέρω:

αα. είτε ότι το ετήσιο ποσό των άμεσων ενισχύσεων είναι τουλάχιστον το 5% των συνολικών εσόδων από μη γεωργικές δραστηριότητες κατά το πλέον πρόσφατο οικονομικό έτος, για το οποίο υπάρχουν στοιχεία.

ββ. είτε ότι οι γεωργικές τους δραστηριότητες δεν είναι ασήμαντες και συγκεκριμένα ότι το σύνολο των εσόδων που αποκτήθηκαν από αγροτικές δραστηριότητες, κατά το πλέον πρόσφατο οικονομικό έτος για το οποίο υπάρχουν τέτοια στοιχεία, αντιπροσωπεύει τουλάχιστον το 1/3 των συνολικών εσόδων που αποκτήθηκαν το πλέον πρόσφατο οικονομικό έτος, για το οποίο υπάρχουν στοιχεία.

γγ. είτε ότι ο κύριος επιχειρηματικός ή εταιρικός σκοπός συνίσταται στην άσκηση γεωργικής δραστηριότη-

τας. Ο έλεγχος γίνεται βάσει των δεδομένων που τηρούνται στο Υπουργείο Οικονομικών.

Τα παραπάνω αποδεικνύονται με έγγραφα φορολογικού χαρακτήρα που προέρχονται από το Υπουργείο Οικονομικών και προσκομίζονται, όποτε και με όποιο τρόπο ζητηθούν, στον ΟΠΕΚΕΠΕ ή στα αρμόδια γραφεία υποδοχής αιτήσεων από τους δικαιούχους.

ε) Σε περίπτωση μη υποβολής ενιαίας αίτησης ενίσχυσης το προηγούμενο έτος 2015, ο έλεγχος τήρησης της προϋπόθεσης του ενεργού γεωργού σύμφωνα με τα στοιχεία 2, 3 και 4, γίνεται βάσει υπολογισμού μιας θεωρητικής ενίσχυσης άμεσης στήριξης, που αποτελεί το γινόμενο της μέσης εθνικής ενίσχυσης άμεσης στήριξης ανά εκτάριο για το 2014 με τον αριθμό των επιλέξιμων εκταρίων που δηλώθηκαν από τον γεωργό το 2015.

16. Για τους σκοπούς της παρούσας και σύμφωνα με τα άρθρα 11 και 12 του κατ' εξουσιοδότηση Καν.(ΕΕ) 639/2014 της Επιτροπής:

α) ως «έσοδα που αποκτήθηκαν από γεωργικές δραστηριότητες» νοούνται τα έσοδα που απέκτησε ο γεωργός από την γεωργική του δραστηριότητα, περιλαμβανομένης της ενωσιακής στήριξης καθώς και οποιασδήποτε εθνικής ενίσχυσης, η οποία χορηγείται για γεωργικές δραστηριότητες. Περιλαμβάνονται επίσης τα έσοδα από την μεταποίηση γεωργικών προϊόντων της εκμετάλλευσης, υπό τον όρο ότι τα μεταποιημένα προϊόντα παραμένουν στην κυριότητα του γεωργού και από την εν λόγω μεταποίηση προκύπτει άλλο γεωργικό προϊόν. Όλα τα άλλα έσοδα λογίζονται ως «έσοδα από μη γεωργικές δραστηριότητες»,

β) ως «έσοδα» νοούνται τα ακαθάριστα έσοδα πριν από την αφαίρεση των σχετικών δαπανών και φόρων,

γ) ως «ετήσιο ποσό των άμεσων ενισχύσεων» νοείται το συνολικό ποσό των άμεσων ενισχύσεων, που δικαιούνται ο γεωργός για το πιο πρόσφατο οικονομικό έτος, για το οποίο διατίθενται στοιχεία για έσοδα από μη γεωργικές δραστηριότητες.

17. Νόμιμη κατοχή

Τα παραστατικά τεκμηρίωσης της νόμιμης κατοχής υποβάλλονται με την Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ), και είναι διαθέσιμα σε ηλεκτρονική μορφή.

18. Αιτήσεις

α) Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης (ΕΑΕ): Η αίτηση που υποβάλλει ο δικαιούχος στο πλαίσιο του Καν.(ΕΕ) αριθ. 1306/2013, αναφέροντας κατά περίπτωση όλα τα στοιχεία της εκμετάλλευσης καθώς και τις μη γεωργικές εκτάσεις για τις οποίες ζητείται η στήριξη

β) Αίτηση στήριξης: Η αίτηση που υποβάλλει ο υποψήφιος για την ένταξη στα μέτρα, υπομέτρα ή δράσεις του ΠΑΑ που συνδέονται με έκταση ή αριθμό ζώων και ανήκουν στο πεδίο ισχύος του Ολοκληρωμένου Συστήματος (ΟΣ), στο πλαίσιο του Καν.(ΕΕ) αριθ. 1305/2013.

γ) Αίτηση πληρωμής: Η αίτηση που υποβάλλει ο δικαιούχος για τη χορήγηση της πληρωμής από τις εθνικές αρχές στο πλαίσιο του Καν.(ΕΕ) αριθ. 1305/2013.

19. Πολλαπλή συμμόρφωση

Οι κανόνες πολλαπλής συμμόρφωσης συνίστανται στις κανονιστικές απαιτήσεις διαχείρισης που απορρέουν από την ενωσιακή νομοθεσία και στα πρότυπα για

την καλή γεωργική και περιβαλλοντική κατάσταση των εκτάσεων που θεσπίζονται σε εθνικό επίπεδο, όπως απαριθμούνται στο Παράρτημα ΙΙ του Καν. (ΕΕ) 1306/2013, όσον αφορά τους ακόλουθους τομείς:

α) περιβάλλον, κλιματική αλλαγή και καλή γεωργική κατάσταση των εκτάσεων,

β) δημόσια υγεία και υγεία των ζώων και των φυτών,

γ) καλή μεταχείριση των ζώων σύμφωνα με το άρθρο 93 του Καν. (ΕΕ) 1306/2013.

20. Περίοδος δέσμευσης

Ως περίοδος δέσμευσης θεωρείται η χρονική περίοδος, όπως ορίζεται κατά περίπτωση, στη διάρκεια της οποίας οι δικαιούχοι και το Ελληνικό Δημόσιο δεσμεύονται να τηρήσουν τις υποχρεώσεις τους, στο πλαίσιο εφαρμογής των δράσεων του μέτρου 11 του ΠΑΑ 2014-2020, και όπως αυτές απορρέουν από την απόφαση Ένταξης.

21. Φάκελος δικαιούχου

Ως φάκελος δικαιούχου θεωρείται ο φάκελος που υποχρεούνται να τηρούν οι δικαιούχοι καθ' όλη τη διάρκεια τήρησης των δεσμεύσεων και για τρία (3) επιπλέον έτη μετά την ολοκλήρωση των δεσμεύσεων, ο οποίος θα πρέπει να είναι διαθέσιμος στις ελεγκτικές αρχές σε κάθε σχετικό αίτημα. Ο φάκελος περιλαμβάνει κατά περίπτωση και κατ' ελάχιστον:

α) Αντίγραφο της υποβληθείσας αίτησης στήριξης.

β) Απόφαση Ένταξης Πράξεων στην οποία να συμπεριλαμβάνεται ο δικαιούχος και τυχόν τροποποιήσεις αυτής.

γ) Σύμβαση με Οργανισμό Ελέγχου και Πιστοποίησης Βιολογικών Προϊόντων (ΟΕ&Π).

ε) Αντίγραφα των ετήσιων αιτήσεων πληρωμής.

στ) Άδεια κτηνοτροφικής εγκατάστασης ή προέγκριση αυτής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 4 του ν. 4424/2016 (ΦΕΚ Α' 183).

ζ) Μητρώο κτηνοτροφικής εκμετάλλευσης.

η) Μητρώο Φαρμακευτικής Αγωγής.

θ) Μητρώο Εισροών και Εκροών.

ι) Ημερολόγιο εργασιών (ΜΕΕ-ΗΕ), το οποίο περιλαμβάνει ημερολόγιο εργασιών και νόμιμα παραστατικά αγοράς (κυρίως για σπόρους, λιπάσματα, ζωοτροφές) και πώλησης προϊόντων, και στις περιπτώσεις που ο γεωργός χρησιμοποιεί κοπριά και εφόσον δεν υπάρχει δυνατότητα έκδοσης τιμολογίων, προσκομίζει υπεύθυνη δήλωση στην οποία αναγράφονται η ακριβής ποσότητα κοπριάς και η προέλευση αυτής.

κ) Τυχόν άλλα παραστατικά που αφορούν στο Μέτρο (π.χ. εδαφολογικές αναλύσεις, κ.ά.).

22. Συντελεστές μετατροπής ζωικού κεφαλαίου σε Μονάδες Ζωικού Κεφαλαίου (ΜΖΚ). Για τις ανάγκες της παρούσας απόφασης και σύμφωνα με το άρθρο 9, παρ. 2 και το Παράρτημα ΙΙ του εκτελεστικού Καν. (ΕΕ) 808/2014 της Επιτροπής, ισχύουν οι παρακάτω συντελεστές μετατροπής:

α) Ταύροι, αγελάδες και άλλα βοοειδή ηλικίας άνω των δύο ετών, = 1 ΜΖΚ β) Βοοειδή ηλικίας από έξι μηνών έως δύο ετών = 0,6 ΜΖΚ γ) Αιγοπρόβατα = 0,15 ΜΖΚ

23. Πυκνότητα βόσκησης

Ως πυκνότητα βόσκησης θεωρείται ο αριθμός των Μονάδων Ζωικού Κεφαλαίου (ΜΖΚ) ανά εκτάριο βοσκοτόπου.

24. Ολοκληρωμένο σύστημα (ΟΣ)

Το ολοκληρωμένο σύστημα (ΟΣ) περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

- α) ηλεκτρονική βάση δεδομένων
- β) σύστημα αναγνώρισης αγροτεμαχίων,
- γ) σύστημα αναγνώρισης και καταγραφής των ζώων,
- δ) σύστημα προσδιορισμού και καταγραφής των δικαιωμάτων ενίσχυσης,
- ε) ενιαία αίτηση ενίσχυσης στ) ολοκληρωμένο σύστημα ελέγχου,
- στ) ενιαίο σύστημα καταγραφής της ταυτότητας κάθε δικαιούχου ο οποίος υποβάλλει ενιαία αίτηση.

25. Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης (ΟΠΣΑΑ 2014-2020)

Το Ολοκληρωμένο Πληροφοριακό Σύστημα Αγροτικής Ανάπτυξης, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 61 του ν. 4314/2014.

26. Πληροφοριακό Σύστημα (ΠΣ)

Ως Πληροφοριακό Σύστημα νοείται το επί μέρους πληροφοριακό σύστημα που λειτουργεί με άμεση σύνδεση με το ΟΣ και μέσω διεπαφών με το ΟΠΣΑΑ, για τις ανάγκες εφαρμογής των δράσεων του άρθρου 2 της παρούσας.

27. Ηλεκτρονική Βάση Δεδομένων Μητρώου Οργανισμών Ελέγχου και Πιστοποίησης και επιχειρήσεων (ΗΒΔ).

Το Μητρώο Βιοκαλλιεργητών, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην αριθ. 1841/89927 τροποποίηση της αριθ. 2289/161795/19.12.2014 απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

28. Οργανισμός Ελέγχου και Πιστοποίησης (ΟΕ&Π)

Εγκεκριμένος από το ΥΠΑΑΤ φορέας Ελέγχου και Πιστοποίησης βιολογικής γεωργίας.

29. Κτηνιατρική Βάση Δεδομένων (ΚΒΔ)

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β

Άρθρο 5

Πεδίο εφαρμογής

Περιοχές παρέμβασης

Το Μέτρο εφαρμόζεται σε ολόκληρη την ελληνική επικράτεια.

Παραγωγικοί τομείς παρέμβασης:

1. Οι δράσεις 11.1.1 και 11.2.1 που αφορούν τη φυτική παραγωγή, εφαρμόζονται σε γεωργική γη με αροτραίες και μόνιμες (δενδρώνες, αμπελώνες) καλλιέργειες. Οι επιλέξιμες καλλιέργειες και κατηγορίες καλλιεργειών αναφέρονται αναλυτικά στους Πίνακες Α και Β του άρθρου 9 της παρούσας.

Εξαιρούνται οι καλλιέργειες, τα προϊόντα των οποίων χρησιμοποιούνται για ενεργειακούς σκοπούς, καθώς και οι υδροπονικές καλλιέργειες.

2. Στις δράσεις 11.1.2 και 11.2.2 που αφορούν τη ζωική παραγωγή, δύνανται να ενταχθούν οι εκτροφές που αναφέρονται στους πίνακες Γ και Δ του άρθρου 9 της παρούσας, για τις οποίες υπάρχει βοσκότοπος, ο οποίος έχει δηλωθεί μαζί με τα εκτρεφόμενα ζώα στην πλέον πρόσφατη ΕΑΕ του υποψηφίου.

Στη βοοτροφία συμπεριλαμβάνονται η αγελαδοτροφία και η βουβαλοτροφία. Επιλέξιμα για ενίσχυση είναι

τα βοοειδή άνω των 6 μηνών και τα αιγοπρόβατα άνω των 12 μηνών, τα οποία έχουν σημειωθεί σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.

Άρθρο 6

Κριτήρια επιλεξιμότητας δικαιούχων

Α. Δικαιούχοι του μέτρου μπορούν να κριθούν φυσικά και νομικά πρόσωπα ή ομάδες φυσικών ή νομικών προσώπων, τα οποία είναι ενεργοί γεωργοί, σύμφωνα με το σημείο 15 του άρθρου 4 της παρούσας.

Β. Δεν δύνανται να κριθούν δικαιούχοι των ενισχύσεων της παρούσας απόφασης, έστω κι αν πληρούν τις προϋποθέσεις της παραγράφου Α του παρόντος άρθρου, οι ακόλουθες κατηγορίες υποψηφίων:

Όσοι έχουν ενταχθεί στο καθεστώς της πρόωρης συνταξιοδότησης ή οι σύζυγοι αυτών.

Διάδοχοι πρόωρης συνταξιοδότησης για τους οποίους έχει εκδοθεί απόφαση αποκλεισμού από τη λήψη οποιασδήποτε ενίσχυσης στον αγροτικό τομέα για δέκα έτη.

Όσοι έχουν αποβληθεί από γεωργοπεριβαλλοντικό μέτρο ή δράση σε προηγούμενη Προγραμματική Περίοδο, λόγω υποβολής εκ προθέσεως ανακριβών στοιχείων και δεν έχει παρέλθει χρονικό διάστημα δύο ημερολογιακών ετών από την αποβολή.

Γ. Επιλέξιμοι προς ένταξη στο υπομέτρο 11.1 «Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής» είναι οι «νεοεισερχόμενοι» σύμφωνα με το σημείο 13 του άρθρου 4 της παρούσας,

Δ. Επιλέξιμοι προς ένταξη στο υπομέτρο 11.2 «Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής», είναι υποψήφιοι με αγροτεμάχια, βοσκότοπους ή εκτροφές, τα οποία είναι ενταγμένα στο σύστημα της βιολογικής γεωργίας σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 834/2007, μέσω σύμβασης με Οργανισμό Πιστοποίησης και Ελέγχου, η οποία έχει συναφθεί μέχρι και την ημερομηνία έκδοσης της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος.

Οι εν λόγω υποψήφιοι, εφόσον έχουν στην κατοχή τους αγροτεμάχια, βοσκότοπους ή εκτροφές, που δεν συμπεριλαμβάνονται στην ανωτέρω αναφερόμενη σύμβαση με Φορέα Πιστοποίησης και Ελέγχου μέχρι και την ημερομηνία έκδοσης της Πρόσκλησης Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος, είναι επιλέξιμοι προς ένταξη και στο υπομέτρο 11.1 «Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής» για τα εν λόγω αγροτεμάχια, βοσκότοπους ή εκτροφές.

Ε. Ένας υποψήφιος δύνανται να υποβάλει αίτηση στήριξης σε όσες δράσεις του Μέτρου 11 επιθυμεί.

ΣΤ. Δικαιούχοι των υπ' αριθμ. 74/4119/13-01-2012 και 800/19605/17-02-2012 Προσκήσεων Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος των δράσεων 1.1 «Βιολογική γεωργία» και 1.2 «Βιολογική κτηνοτροφία» του Μέτρου 214 του ΠΑΑ 2007-2013, αντίστοιχα, των οποίων οι συμβατικές υποχρεώσεις δεν έχουν λήξει κατά το χρόνο έκδοσης των Προσκήσεων Εκδήλωσης Ενδιαφέροντος του Μέτρου 11, δύνανται να υποβάλουν αίτηση στήριξης στο πλαίσιο του Μέτρου 11.

Ζ. Στην περίπτωση συνδυασμού μέτρων ή δράσεων ή δεσμεύσεων σε επίπεδο ενταγμένης εκμετάλλευσης - αγροτεμαχίων, οι επιτρεπόμενοι συνδυασμοί μεταξύ του Μέτρου 11 και των Μέτρων 10 «Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα», και 14 «Καλή μεταχείριση των ζώων» του ΠΑΑ 2014-2020, εμφανίζονται στο Παράρτημα Ι της παρούσας. Τα ύψη ενίσχυσης που προκύπτουν από το συνδυασμό, δεν μπορούν να υπερβαίνουν τα ποσά στήριξης του Παραρτήματος ΙΙ του Καν. (ΕΕ) 1305/2013.

Άρθρο 7

Κριτήρια ένταξης εκμετάλλευσης

Τα κριτήρια για την ένταξη μιας εκμετάλλευσης στο Μέτρο 11 διακρίνονται σε: α) κριτήρια επιλεξιμότητας, τα οποία πρέπει να συντρέχουν τόσο κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης όσο και καθ' όλη τη διάρκεια της δέσμευσης, και β) κριτήρια επιλογής.

Α. Κριτήρια επιλεξιμότητας εκμετάλλευσης

Προκειμένου να ενταχθούν σε κάποια από τις δράσεις του Μέτρου 11, τα αιτούμενα προς ένταξη αγροτεμάχια, βοσκοτόποι και ζωικό κεφάλαιο, κατά περίπτωση, πρέπει να πληρούν τα παρακάτω κριτήρια επιλεξιμότητας:

1. Να είναι δηλωμένα στην πλέον πρόσφατη ΕΑΕ του υποψηφίου.
2. Να κατέχονται νόμιμα κατά την ένταξη, και για κάθε έτος, καθ' όλη την περίοδο δέσμευσης.
3. Στην περίπτωση των μόνιμων φυτειών (δενδρώδεις καλλιέργειες και αμπελώνες) τα προς ένταξη αγροτεμάχια θα πρέπει να είναι δηλωμένα στην πλέον πρόσφατη ΕΑΕ του ενδιαφερόμενου με επιλέξιμη για τη δέσμευση καλλιέργεια.
4. Όσον αφορά την καλλιεργητική ομάδα «Ελαιοκομία», η ελάχιστη πυκνότητα φύτευσης των υπό ένταξη ελαιοτεμαχίων ανέρχεται σε 80 ελαιόδεντρα/Ha, προκειμένου να εξασφαλίζεται ότι πρόκειται για συστηματικό ελαιώνα. Ελαιώνες με πυκνότητα φύτευσης μικρότερη των 80 ελαιόδεντρων/Ha, δεν είναι επιλέξιμοι προς ένταξη στο Μέτρο.
5. Ειδικά για τις δράσεις του υπομέτρου 11.2, να περιλαμβάνονται μέχρι και την ημερομηνία έκδοσης της Πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος σε ενεργή σύμβαση με ΟΕ&Π, και συνεπώς:

- α) βρίσκονται σε στάδιο βιολογικής παραγωγής, ή
- β) βρίσκονται σε στάδιο μετατροπής από τη συμβατική στη βιολογική γεωργία κατά την ημερομηνία έκδοσης της Πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, δεδομένου ότι στη φάση μετατροπής εφαρμόζονται ήδη οι διατάξεις του Καν.(ΕΚ) 834/2007 περί βιολογικού τρόπου παραγωγής, ή
- γ) βρίσκονται σε στάδιο υποβιβασμού κατά την ημερομηνία έκδοσης της Πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος.
6. Το ελάχιστο μέγεθος των υπό ένταξη αγροτεμαχίων/βοσκοτόπων ανέρχεται σε 0,1 Ha (εκτάρια), το οποίο πρέπει να διατηρείται σταθερό καθ' όλη τη διάρκεια της περιόδου δέσμευσης. Το ελάχιστο μέγεθος της υπό ένταξη εκμετάλλευσης ανέρχεται σε 0,3 Ha για τις μόνιμες καλλιέργειες, σε 0,2 Ha για τις αροτραίες καλλιέργειες και σε 0,3 Ha για τις μεικτές εκμεταλλεύσεις.

7. Επιλέξιμα για ενίσχυση είναι τα βοοειδή άνω των 6 μηνών και τα αιγοπρόβατα άνω των 12 μηνών, τα οποία έχουν σημειωθεί σύμφωνα με την ισχύουσα ενωσιακή και εθνική νομοθεσία.

8. Αποκλείονται από την ένταξη αγροτεμάχια τα οποία:

- α) είναι ενταγμένα στο μέτρο της δάσωσης γεωργικών γαιών,
- β) είναι ενταγμένα σε άλλες μη συμβατές, σε επίπεδο ενταγμένης εκμετάλλευσης-αγροτεμαχίου, δράσεις των μέτρων 10, 11 και 14, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 6 της παρούσας,
- γ) είναι συνιδιόκτητα, με την έννοια της δήλωσης του αγροτεμαχίου με ποσοστό συνιδιοκτησίας μικρότερο του 100% στην πλέον πρόσφατη ΕΑΕ του υποψηφίου.

Β. Κριτήρια επιλογής εκμετάλλευσης

Οι υποψήφιοι, οι εκμεταλλεύσεις των οποίων πληρούν καταρχήν τα κριτήρια επιλεξιμότητας της προηγούμενης παραγράφου για κάθε δράση, κατατάσσονται βάσει κριτηρίων επιλογής. Δεδομένης της σημαντικής βιοποικιλότητας που υποστηρίζουν οι περιοχές του δικτύου NATURA 2000, οι θεσμοθετημένες περιοχές εθνικών πάρκων και οι εκτάσεις γεωργικής γης Υψηλής Φυσικής Αξίας (High Nature Value, HNV) και εφόσον ο συνολικός προϋπολογισμός των αιτήσεων στήριξης στη δράση είναι μεγαλύτερος του προκηρυχθέντος ποσού, ισχύουν τα κάτωθι βαθμολογικά κριτήρια επιλογής, τα οποία είναι κοινά για όλες τις δράσεις του Μέτρου.

M11: Βιολογική Γεωργία

ΑΡΧΗ ΚΡΙΤΗΡΙΟΥ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ	A/A	ΚΡΙΤΗΡΙΟ	ΜΟΡΙΟΔΟΤΗΣΗ	
1. Οι εκμεταλλεύσεις που έστω ένα τμήμα τους βρίσκεται σε προστατευόμενη περιοχή (περιοχές NATURA, θεσμοθετημένες περιοχές εθνικών πάρκων) εντάσσονται κατά προτεραιότητα στη δράση	1.1	Οι εκμεταλλεύσεις που τουλάχιστον το 10% της έκτασής τους βρίσκεται σε προστατευόμενη περιοχή (περιοχές NATURA, θεσμοθετημένες περιοχές εθνικών πάρκων) εντάσσονται κατά προτεραιότητα στις δράσεις	ΝΑΙ	30
			ΟΧΙ	0

2. Οι υπόλοιπες εκμεταλλεύσεις (εκτός περιοχών NATURA) κατατάσσονται με βάση το χαρακτηρισμό της περιοχής ως Υψηλής Φυσικής Αξίας (HNV)	2.1	Έκταση γεωργικής γης Υψηλής Φυσικής Αξίας (HNV) μεγαλύτερη του 50% της συνολικής υπό ένταξη έκτασης	10
		Έκταση γεωργικής γης Υψηλής Φυσικής Αξίας (HNV) σε ποσοστό από 10% έως και 50% της συνολικής υπό ένταξη έκτασης	5

Τα μόρια των ως άνω κριτηρίων επιλογής δεν αθροίζονται, όπως προκύπτει και από την περιγραφή της αρχής των κριτηρίων αξιολόγησης/επιλογής του παραπάνω πίνακα.

Άρθρο 8

Γραμμή βάσης - Δεσμεύσεις δικαιούχων

Α. Οι δικαιούχοι οφείλουν να τηρούν, κατ' έτος και καθ' όλη τη διάρκεια των δεσμεύσεων τους, τη γραμμή βάσης της δράσης, όπως αυτή ορίζεται στο Παράρτημα II της παρούσας.

Β. Οι δεσμεύσεις των δικαιούχων εκκινούν από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης Ένταξης Πράξεων του Μέτρου 11 που τους περιλαμβάνει.

Γ. Ειδικότερα, στην περίπτωση έκδοσης της απόφασης Ένταξης Πράξεων του υπομέτρου 11.2 σε χρόνο κατά τον οποίο δεν έχουν λήξει οι συμβατικές υποχρεώσεις των δικαιούχων των υπ' αριθμ. 74/4119/13-01-2012 και 800/19605/17-02-2012 Προσκλήσεων του Μέτρου 214 του ΠΑΑ 2007-2013, για τα ενταγμένα στις δράσεις 1.1 «Βιολογική γεωργία» και 1.2 «Βιολογική κτηνοτροφία» αγροτεμάχια, βοσκοτόπους ή εκτροφές, αντίστοιχα, οι δεσμεύσεις των δικαιούχων αυτών, σε περίπτωση ένταξης τους στο πλαίσιο των δράσεων του υπομέτρου 11.2, εκκινούν από την επομένη της λήξης της σύμβασης στο πλαίσιο των δράσεων 1.1 και 1.2 του Μέτρου 214 του ΠΑΑ 2007-2013, αντίστοιχα.

Δ. Οι δικαιούχοι οφείλουν, κατ' έτος, να καλύπτονται από νόμιμη σύμβαση με σύμβουλο, ο οποίος υπάγεται στον κλάδο ΠΕ Γεωπόνων ή ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπονίας. Η εν λόγω σύμβαση, θα πρέπει να συναφθεί και κατατεθεί στις αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες του ΟΠΕΚΕΠΕ μέσω του ΠΣ εντός δύο (2) μηνών από την απόφαση Ένταξης κάθε δικαιούχου, συνοδευόμενη από την Έναρξη Επιτηδεύματος/Εργασιών του συμβούλου. Κάθε σύμβαση πρέπει να έχει ελάχιστη διάρκεια ενός έτους. Πριν την παρέλευση του έτους, και για κάθε επόμενο έτος, ο δικαιούχος υποχρεούται να ενημερώνει, μέσω του ΠΣ, την αρμόδια περιφερειακή υπηρεσία του ΟΠΕΚΕΠΕ για κάθε αλλαγή, καταγγελία, ανανέωση κ.λπ., που αφορά στη σύμβαση με το σύμβουλο.

Ο σύμβουλος υποχρεούται να ενημερώνει το δικαιούχο σε ότι αφορά στην ορθή εφαρμογή των απαιτήσεων του Μέτρου καθώς και της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για τη βιολογική παραγωγή. Επιπλέον, οφείλει να συμβουλεύει το δικαιούχο για τις βέλτιστες πρακτικές, καθώς και για τα οφέλη της βιολογικής παραγωγής. Επιπρόσθετα, υποχρεούται να ενημερώνει την αρμόδια περιφερειακή υπηρεσία του ΟΠΕΚΕΠΕ, για τυχόν μη τήρηση των υποχρεώσεων ή μονομερούς διακοπής της σύμβασης από πλευράς δικαιούχου. Η δέσμευση αυτή,

δεν ισχύει όταν ο δικαιούχος υπάγεται ο ίδιος στον κλάδο ΠΕ Γεωπόνων ή ΤΕ Τεχνολόγων Γεωπονίας. Στην περίπτωση αυτή, υποχρεούται να καταθέσει επικυρωμένο αντίγραφο του πτυχίου του στις αρμόδιες περιφερειακές υπηρεσίες του ΟΠΕΚΕΠΕ μέσω του ΠΣ εντός δύο (2) μηνών από την απόφαση ένταξης του.

Ε. Οι δικαιούχοι δεσμεύονται:

1. Να διατηρούν σταθερό το μέγεθος της έκτασης των αγροτεμαχίων/βοσκοτόπων και το είδος των ζώων με τα οποία εντάχθηκαν στο μέτρο, πλην των περιπτώσεων ανωτέρας βίας - εξαιρετικών περιστάσεων.

2. Να διατηρούν σταθερά τα αγροτεμάχια με τα οποία έχουν ενταχθεί στο μέτρο, καθώς δεν επιτρέπεται η αλλαγή των αγροτεμαχίων για τα οποία έχουν αναληφθεί οι δεσμεύσεις της παρούσας.

Στην περίπτωση των βοσκοτόπων, τμήματα αυτών δύνανται να ανανεώνονται με τμήματα άλλων βοσκοτόπων.

3. Να τηρούν τις απαιτήσεις της βιολογικής γεωργίας, σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 834/2007 του Συμβουλίου, τον Καν. (ΕΚ) 889/2008 της Επιτροπής, και τις εθνικές διατάξεις που εκδίδονται για την εκτέλεση εφαρμογής αυτών, όπως έχουν τροποποιηθεί και ισχύουν, με την προϋπόθεση της τήρησης της λοιπής εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για τις αντίστοιχες συμβατικές καλλιέργειες, εκτροφές και τα προϊόντα τους, καθ' όλη τη διάρκεια της δέσμευσης.

4. Να υποβάλλουν κατ' έτος αίτηση πληρωμής, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 14 της παρούσας.

5. Να δέχονται και να διευκολύνουν όλους τους προβλεπόμενους ελέγχους από τα αρμόδια εθνικά και ενωσιακά ελεγκτικά όργανα.

6. Να τηρούν φάκελο δικαιούχου, όπως ορίζεται στο σημείο 21 του άρθρου 4 της παρούσας, ο οποίος φυλάσσεται για τρία (3) επιπλέον έτη μετά την ολοκλήρωση των δεσμεύσεων

7. Οι δεσμεύσεις για τους δικαιούχους του υπομέτρου 11.2 είναι πενταετούς διάρκειας, με δυνατότητα ετήσιας παράτασης μετά τη λήξη της αρχικής περιόδου και μετά από σχετική πρόσκληση.

8. Οι δεσμεύσεις για τους δικαιούχους του υπομέτρου 11.1 είναι τριετούς διάρκειας. Μετά την επιτυχή ολοκλήρωση της τριετούς δέσμευσης τους για μετατροπή του συστήματος καλλιέργειας/εκτροφής σε βιολογική, μπορούν, εφόσον το επιθυμούν και μετά από σχετική πρόσκληση, να ενταχθούν στις αντίστοιχες δράσεις του υπομέτρου 11.2.

9. Οι δικαιούχοι του υπομέτρου 11.1 δεσμεύονται να καταρτιστούν στις βιολογικές καλλιεργητικές πρακτικές και μεθόδους μέσω του Μέτρου 01 «Δράσεις μετάδοσης γνώσεων και ενημέρωσης» του ΠΑΑ 2014-2020, κατά τη διάρκεια της τριετούς δέσμευσης. Η δέσμευση αυτή δεν ισχύει στις εξής περιπτώσεις:

- α) ο δικαιούχος συμμετέχει και στο υπομέτρο 11.2 και
β) ο δικαιούχος είναι κάτοχος πτυχίου ΑΕΙ ή ΑΤΕΙ σχολών Γεωτεχνικής κατεύθυνσης.

10. Οι δικαιούχοι των δράσεων του υπομέτρου 11.1, υποχρεούνται να συνάψουν σύμβαση με ΟΕ&Π εντός χρονικού διαστήματος δέκα πέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία δημοσιοποίησης των οριστικών πινάκων της πρόσκλησης, σύμφωνα με τα αναφερόμενα στα άρθρα 12 και 13 της παρούσας.

Άρθρο 9

Ύψος ενίσχυσης

Τα ετήσια ύψη ενίσχυσης ανά δράση περιγράφονται στους παρακάτω πίνακες.

Δράση 11.1.1: Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία

Τα μέγιστα ετήσια ύψη ενίσχυσης ανά είδος καλλιέργειας περιγράφονται στον Πίνακα Α, ως ακολούθως:

Πίνακας Α: Μέγιστο ύψος ενίσχυσης σε €/Ha/έτος για τη δράση 11.1.1

ΕΙΔΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΑΠΩΛΕΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΔΑΠΑΝΕΣ		ΜΕΓΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ €/Ha/έτος
		Με περίοδο μετατροπής	Εργαστηριακές αναλύσεις (πρόσθετο κόστος)	
Ελαιοκομία	629	50	-	679
Σταφίδα	669	50	-	719
Επιτραπέζια σταφύλια	850	50	-	900
Σταφύλια οινοποιήσιμα	795	50	-	845
Μηλοειδή	594	50	-	644
Πυρηνόκαρπα	850	50	-	900
Εσπεριδοειδή	295	50	-	345
Αραβόσιτος κτηνοτροφικός	550	50	-	600
Αραβόσιτος εδώδιμος	513	50	-	563
Χειμερινά σιτηρά	72	50	-	122
Ρύζι	321	50	-	371
Μηδική, τριφύλλι	535	50	-	585
Άλλα κτηνοτροφικά ψυχανθή	380	50	-	430
Όσπρια	406	50	-	456
Βαμβάκι	446	50	-	496
Λινάρι, ελαιοκράμβη, Ηλίανθος, Σόργο και άλλες αροτραίες καλλιέργειες	479	50	-	529
Αρωματικά-Φαρμακευτικά φυτά	550	50	-	600

Δράση 11.2.1: Ενισχύσεις για τη διατήρηση σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στη γεωργία.

Τα μέγιστα ετήσια ύψη ενίσχυσης ανά είδος καλλιέργειας περιγράφονται στον Πίνακα Β, ως ακολούθως:

Πίνακας Β: Μέγιστο ύψος ενίσχυσης σε €/Ha/έτος για τη δράση 11.2.1

ΕΙΔΟΣ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑΣ	ΑΠΩΛΕΙΑ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ	ΔΑΠΑΝΕΣ		ΜΕΓΙΣΤΟ ΥΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ €/Ha/έτος
		Χωρίς περίοδο μετατροπής	Εργαστηριακές αναλύσεις (πρόσθετο κόστος)	
Ελαιοκομία	415	50	40	505
Σταφίδα	483	50	103	636
Επιτραπέζια σταφύλια	735	50	115	900
Σταφύλια οινοποιήσιμα	499	50	108	657

Μηλοειδή	394	50	88	532
Πυρηνόκαρπα	766	50	84	900
Εσπεριδοειδή	225	50	59	334
Αραβόσιτος κτηνοτροφικός	516	50	34	600
Αραβόσιτος εδώδιμος	452	50	42	544
Χειμερινά σιτηρά	51	50	19	120
Ρύζι	311	50	85	446
Μηδική, τριφύλλι	506	50	18	574
Άλλα κτηνοτροφικά ψυχανθή	353	50	88	491
Όσπρια	353	50	88	491
Βαμβάκι	431	50	35	516
Λινάρι, ελαιοκράμβη, Ηλίανθος, Σόργο και άλλες αροτραίες καλλιέργειες	336	50	107	493
Αρωματικά-Φαρμακευτικά φυτά	375	50	175	600

Δράση 11.1.2: Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία
Τα ετήσια ύψη ενίσχυσης για πυκνότητα βόσκησης 1ΜΖΚ/Ha, περιγράφονται στον Πίνακα Γ, ως ακολούθως:
Πίνακας Γ: Ύψος ενίσχυσης σε €/Ha/έτος για τη δράση 11.1.2

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΖΩΟΥ	ΔΙΑΦΥΓΟΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	ΚΟΣΤΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	ΜΕΓΙΣΤΟ ΎΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ €/Ha/έτος
		ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	
Αιγοπρόβατα	211	-	211
Βοοειδή με κρεατοπαραγωγική/μικτή κατεύθυνση	267	-	267
Βοοειδή με γαλακτοπαραγωγική κατεύθυνση	333	-	333

Δράση 11.2.2: Ενισχύσεις για τη διατήρηση σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους παραγωγής στην κτηνοτροφία
Τα μέγιστα ετήσια ύψη ενίσχυσης για πυκνότητα βόσκησης 1ΜΖΚ/Ha, περιγράφονται στον Πίνακα Δ, ως ακολούθως:
Πίνακας Δ: Μέγιστο ύψος ενίσχυσης σε €/Ha/έτος για τη δράση 11.2.2

ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΖΩΟΥ	ΔΙΑΦΥΓΟΝ ΕΙΣΟΔΗΜΑ	ΚΟΣΤΟΣ ΣΥΝΑΛΛΑΓΗΣ	ΜΕΓΙΣΤΟ ΎΨΟΣ ΕΝΙΣΧΥΣΗΣ €/Ha/έτος
		ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ	
Αιγοπρόβατα	211	36	247
Βοοειδή με κρεατοπαραγωγική/μικτή κατεύθυνση	267	13	280
Βοοειδή με γαλακτοπαραγωγική κατεύθυνση	333	14	347

Τα ύψη ενίσχυσης των πινάκων Γ και Δ, έχουν υπολογιστεί για πυκνότητες βόσκησης 1 ΜΖΚ ανά εκτάριο (Ha). Εφόσον η πυκνότητα βόσκησης για την ενταγμένη εκμετάλλευση είναι μικρότερη του 1ΜΖΚ ανά εκτάριο (Ha), η ενίσχυση ανά εκτάριο (Ha) υπολογίζεται με τον πολλαπλασιασμό της πυκνότητας βόσκησης με την αντίστοιχη ενίσχυση του σχετικού πίνακα. Εφόσον η πυκνότητα βόσκησης της ενταγμένης εκμετάλλευσης είναι μεγαλύτερη του 1ΜΖΚ ανά εκτάριο (Ha), η ενίσχυση ανά εκτάριο (Ha) δεν μεταβάλλεται και αντιστοιχεί σε εκείνη του σχετικού πίνακα.

Οι δαπάνες που αφορούν εργαστηριακές αναλύσεις και πιστοποίηση, υπολογίζονται και καταβάλλονται μόνο εφόσον πραγματοποιηθούν και πιστοποιηθούν με παραστατικά (Παραστατικά Συμμόρφωσης Ειδικών Διατάξεων) του Κώδικα Φορολογικής Απεικόνισης Συναλλαγών (ΚΦΑΣ), σε ετήσια βάση και μέχρι το ύψος που αναφέρεται στους Πίνακες του παρόντος άρθρου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ

Άρθρο 10

Πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος - Δημοσιοποίηση του Προγράμματος

1. Η ΕΥΔ ΠΑΑ ενημερώνει τον ΕΦΔ για την έκδοση πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, καθορίζοντας το συνολικό ποσό της δημόσιας δαπάνης.

2. Ο ΕΦΔ προωθεί προς υπογραφή στο Γενικό Γραμματέα Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του ΥΠΑΑΤ, σχέδιο πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος, για την υποβολή αιτήσεων στήριξης από τους υποψηφίους.

3. Στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος ορίζονται τα κατωτέρω:

- α) οι προκηρυσσόμενες δράσεις,
- β) το συνολικό ποσό της δημόσιας ενίσχυσης καθώς και τα ύψη και τα ποσοστά ενίσχυσης,
- γ) οι αρμόδιοι φορείς,
- δ) οι προϋποθέσεις και τα κριτήρια επιλεξιμότητας που πρέπει να πληρούν οι δυνητικοί δικαιούχοι και εκμεταλλεύσεις καθώς και τα σχετικά κριτήρια επιλογής της δράσης,
- ε) ο τόπος και οι προθεσμίες υποβολής των αιτήσεων στήριξης,
- στ) η διαδικασία υποβολής των αιτήσεων στήριξης,
- ζ) οι ακολουθούμενες διαδικασίες σύμφωνα με το εγκεκριμένο ΣΔΕ,
- η) οι δεσμεύσεις των δικαιούχων,
- θ) οι προβλεπόμενες μειώσεις - κυρώσεις και η διαδικασία υπολογισμού πληρωμής,
- ι) η ενημέρωση των υποψηφίων ότι τα στοιχεία τους θα δημοσιοποιηθούν σύμφωνα με το άρθρο 111 του Καν. (ΕΕ) 1306/2013 και ότι τα στοιχεία ενδέχεται να αποτελέσουν αντικείμενο επεξεργασίας από τις αρχές ελέγχου και διερεύνησης της Ευρωπαϊκής Ένωσης ή της χώρας. Σε κάθε περίπτωση τηρούνται οι διατάξεις της Οδηγίας 95/46/ΕΚ και του Καν. (ΕΚ) 45/2001 περί προστασίας των δεδομένων.

4. Μετά την έκδοση της πρόσκλησης εκδήλωσης ενδιαφέροντος και με ευθύνη του ΕΦΔ, αυτή αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», στο δικτυακό τόπο του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και στην ιστοσελίδα του ΠΑΑ, ώστε να εξασφαλίζεται ότι όλοι οι δυνητικοί δικαιούχοι έλαβαν εγκαίρως γνώση της ύπαρξης και του περιεχομένου της.

Επιπλέον, διαβιβάζεται:

- α) στις αιρετές Περιφέρειες της χώρας,
- β) στον ΟΠΕΚΕΠΕ ώστε να τη διαβιβάσει στις κατά τόπους περιφερειακές του υπηρεσίες, οι οποίες με τη σειρά τους να τη διαβιβάσουν στους Δήμους της περιοχής ευθύνης τους,
- γ) στο ΓΕΩΤΕΕ, με την επισήμανση ότι αυτή πρέπει να δημοσιοποιηθεί με κάθε πρόσφορο μέσο, με στόχο την ευρεία δημοσιοποίηση της.

Σε κάθε περίπτωση, τηρείται αρχείο με τα αποδεικτικά στοιχεία δημοσιοποίησης της πρόσκλησης.

Το κείμενο που δημοσιεύεται μπορεί να αποτελεί περίληψη της πλήρους πρόσκλησης και να παραπέμπει σε αναλυτικό πληροφοριακό υλικό, το οποίο τίθεται στη διάθεση των υποψηφίων σε έντυπη ή/και σε ηλεκτρονική μορφή, είτε από την έδρα των εμπλεκόμενων φορέων, είτε μέσω του διαδικτύου.

Όπου ενδείκνυται, λαμβάνονται πρόσθετα μέτρα δημοσιοποίησης με τη συνεργασία των εμπλεκόμενων φορέων, όπως π.χ. οργάνωση ανοιχτών ημερίδων ενημέρωσης, οργάνωση Γραφείου Υποστήριξης (Help Desk)

ώστε να παρέχονται κατά ενιαίο και τυποποιημένο τρόπο πληροφορίες προς τους δυνητικούς δικαιούχους, κ.τ.λ.

5. Με ευθύνη του ΕΦΔ, τα στοιχεία της πρόσκλησης καταχωρίζονται στο ΟΠΣΑΑ. Με κατάλληλη υπηρεσία διαδικτύου που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ, τα στοιχεία της πρόσκλησης μεταφέρονται στο ΠΣ, ώστε να χρησιμοποιηθούν για την ανάπτυξη της εφαρμογής που θα επιτρέπει την ηλεκτρονική υποβολή αιτήσεων στήριξης.

Άρθρο 11

Υποβολή αιτήσεων στήριξης

1. Υποβολή αίτησης στήριξης από τους υποψηφίους:

Προκειμένου οι υποψήφιοι να ενταχθούν στη δράση, υποβάλλουν ηλεκτρονικά αίτηση στήριξης, μέσω του ΠΣ, όπως ορίζεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

Εφόσον η ηλεκτρονική αίτηση στήριξης υποβληθεί επιτυχώς, λαμβάνει μοναδικό κωδικό και ημερομηνία οριστικοποίησης, από την οποία τεκμαίρεται το εμπρόθεσμο της υποβολής.

Ο υποψήφιος εκτυπώνει την οριστικοποιημένη αίτηση, την υπογράφει και τη φυλάσσει μαζί με όλα τα απαιτούμενα δικαιολογητικά στο φάκελο δικαιούχου. Ο υποψήφιος υποχρεούται να προσκομίζει τα πρωτότυπα παραστατικά σε οποιοδήποτε έλεγχο του ζητηθεί.

Το σύνολο των δικαιολογητικών της αίτησης στήριξης, αναρτώνται από τον υποψήφιο σε ηλεκτρονική μορφή στο ΠΣ, κατά την υποβολή της αίτησης στήριξης. Τυχόν δικαιολογητικά που, σύμφωνα με την πρόσκληση δεν υποβάλλονται ηλεκτρονικά, υποβάλλονται σε έντυπη μορφή στις κατά τόπους περιφερειακές υπηρεσίες του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Τα δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν την τήρηση των κριτηρίων επιλεξιμότητας της δράσης και υποβάλλονται ως συνοδευτικά της αίτησης στήριξης, για το σύνολο των δράσεων, περιγράφονται αναλυτικά στην πρόσκληση.

Η ορθή καταχώριση και υποβολή της αίτησης στο ΠΣ, η πληρότητα του ηλεκτρονικού φακέλου και η εμπρόθεσμη οριστικοποίηση της, ανήκει στην αποκλειστική ευθύνη του υποψηφίου.

Με την υποβολή της αίτησης στήριξης, οι υποψήφιοι αποδέχονται την περαιτέρω επεξεργασία των προσωπικών δεδομένων από τις αρμόδιες υπηρεσίες, των ευαίσθητων προσωπικών δεδομένων συμπεριλαμβανομένων. Σε κάθε περίπτωση, διασφαλίζεται η τήρηση της νομοθεσίας περί προστασίας δεδομένων.

2. Για την αίτηση στήριξης, ισχύουν επίσης τα παρακάτω:

Ο ΟΠΕΚΕΠΕ έχει τη δικαιοδοσία να ζητήσει επιπλέον δικαιολογητικά, σε περίπτωση που υπάρχουν αμφιβολίες για την ορθότητα των όσων δηλώνουν οι υποψήφιοι στην αίτηση στήριξής τους.

Η κάθε αίτηση στήριξης απευθύνεται στον ΕΦΔ μέσω των περιφερειακών υπηρεσιών του ΟΠΕΚΕΠΕ, σύμφωνα με την έδρα της εκμετάλλευσης όπως αυτή έχει δηλωθεί στην πλέον πρόσφατη ΕΑΕ.

Για τις ανάγκες των κριτηρίων ένταξης της δράσης, η πιστοποίηση, τόσο του ποσοστού της προτεινόμενης προς ένταξη εκμετάλλευσης που βρίσκεται εντός προ-

στατευόμενης περιοχής (περιοχές NATURA, θεσμοθετημένες περιοχές εθνικών πάρκων) ή/και η οποία αποτελεί έκταση γεωργικής γης Υψηλής Φυσικής Αξίας (ΗΝΥ), όσο και της κατοχής της ιδιότητας του ενεργού γεωργού εκ μέρους του υποψηφίου, γίνεται μηχανογραφικά.

3. Διόρθωση - ανάκληση των αιτήσεων στήριξης πριν την καταληκτική ημερομηνία υποβολής τους:

Οι υποψήφιοι μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης και τα συνυποβληθέντα δικαιολογητικά, ακόμη και μετά την οριστική υποβολή της, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση. Για το σκοπό αυτό οι υποψήφιοι ακολουθούν τη διαδικασία που προβλέπεται στο σημείο 2 του παρόντος άρθρου. Εφόσον η διόρθωση αφορά σε δικαιολογητικά που έχουν υποβληθεί σε έντυπη μορφή, αυτά υποβάλλονται εκ νέου προκειμένου να αντικαταστήσουν τα αρχικώς υποβληθέντα αντίστοιχα δικαιολογητικά.

Οι υποψήφιοι δύνανται επίσης να ανακαλέσουν την αίτηση στήριξης εν όλω ή εν μέρει μετά από αίτημα τους, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καν.(ΕΕ) 809/2014 της Επιτροπής. Το εν λόγω αίτημα ανάκλησης, επαναφέρει τον αιτούντα στη θέση που βρίσκονταν πριν υποβάλλει τα εν λόγω έγγραφα ή τμήματα των εν λόγω εγγράφων τα οποία ανακαλεί.

Άρθρο 12

Διοικητικός έλεγχος αιτήσεων στήριξης

Α. Προσωρινοί πίνακες

Μετά την υποβολή των αιτήσεων στήριξης, ο ΕΦΔ, μέσω της διοικητικής υποστήριξης του ΟΠΕΚΕΠΕ, προβαίνει στο διοικητικό έλεγχο του συνόλου των αιτήσεων στήριξης.

Ο διοικητικός έλεγχος διενεργείται μηχανογραφικά στο σύνολο των υποβληθεισών αιτήσεων στήριξης, και περιλαμβάνει διασταυρωτικούς ελέγχους με άλλες βάσεις δεδομένων (π.χ. ΟΣ, ΚΕΠΥΟ, ΗΒΔ, κ.λπ.).

Ο έλεγχος των αιτήσεων στήριξης-περιλαμβάνει κατ'ελάχιστον τα παρακάτω:

1. το εμπρόθεσμο της υποβολής,
2. την πληρότητα της αίτησης,
3. την κάλυψη των κριτηρίων επιλεξιμότητας,
4. τη βαθμολόγηση της αίτησης με βάση τα κριτήρια επιλογής,
5. τον προσδιορισμό του μέγιστου αιτούμενου ποσού ενίσχυσης για ολόκληρη την περίοδο της δέσμευσης.

Ο έλεγχος κάθε αίτησης στήριξης οφείλει να ολοκληρώνεται, συμπεριλαμβανομένης της μοριοδότησης της αίτησης βάσει των κριτηρίων επιλογής και του προσδιορισμού του ποσού ενίσχυσης, ακόμα και αν η αίτηση στήριξης δεν πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας.

Επιτόπιος έλεγχος κατά την αξιολόγηση της αίτησης στήριξης, πραγματοποιείται μόνον σε περιπτώσεις καταγγελιών ή υπονοιών για απάτη, με τις διαδικασίες που προβλέπονται στο άρθρο 16 της παρούσας.

Κατά τη διενέργεια του διοικητικού ελέγχου, ο ΟΠΕΚΕΠΕ δύναται να ζητήσει την υποβολή συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινίσεων, εντός χρονικού διαστήματος που θα προσδιορίζεται στην πρόσκληση.

Βάσει των ανωτέρω, για το σύνολο των αιτήσεων στήριξης που έχουν υποβληθεί στο πλαίσιο της ίδιας πρόσκλησης, δημιουργείται μέσω του ΠΣ, προσωρινός πίνακας παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης. Οι παραδεκτές αιτήσεις κατατάσσονται με φθίνουσα βαθμολογική σειρά.

Στον προσωρινό πίνακα επισημαίνονται:

1. Οι αιτήσεις που επιλέγονται προς στήριξη.

2. Οι αιτήσεις που δεν επιλέγονται προς στήριξη.

3. Η δυνατότητα υποβολής ενδικοφανούς προσφυγής, κατά την έννοια του άρθρου 25 του ν. 2690/1999, καθώς και η επισήμανση ότι η οριστική κρίση γίνεται μετά την ολοκλήρωση της εξέτασης των ενδικοφανών προσφυγών που ενδεχομένως θα υποβληθούν.

4. Το χρονικό διάστημα για την υποβολή των ενδικοφανών προσφυγών.

Β. Δημοσιοποίηση προσωρινών πινάκων

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης και κατάταξης των αιτήσεων στήριξης, οι προσωρινοί πίνακες αναρτώνται στο ΠΣ και η ανάρτησή τους ανακοινώνεται στην ιστοσελίδα του ΥπΑΑΤ, του ΠΑΑ και του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Παράλληλα, ενημερώνονται οι ενδιαφερόμενοι μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου, στην ηλεκτρονική διεύθυνση που έχουν δηλώσει στην αίτησή τους, για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης και τους τρόπους πρόσβασης τους στους πίνακες. Ο κάθε δικαιούχος μέσω της πρόσβασης που έχει στο ΠΣ, δύναται να λάβει αναλυτική πληροφόρηση για τα αποτελέσματα της αξιολόγησής του.

Γ. Ενδικοφανείς προσφυγές

Οι υποψήφιοι δύνανται να υποβάλλουν ενδικοφανή προσφυγή μέσω του ΠΣ κατά των αποτελεσμάτων του προσωρινού πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία που αναγράφεται στους πίνακες παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων. Στην προσφυγή του, ο υποψήφιος οφείλει να αναφέρει αναλυτικά τους λόγους υποβολής της προσφυγής καθώς και να επισυνάψει ηλεκτρονικά οποιοδήποτε επιπλέον δικαιολογητικό προκειμένου να αποδείξει το αληθές των λόγων του.

Οι ενδικοφανείς προσφυγές εξετάζονται και αξιολογούνται από τριμελείς επιτροπές, που συγκροτούνται με απόφαση του ΟΠΕΚΕΠΕ, σύμφωνα με σχετική διευκρινιστική εγκύκλιο του τελευταίου.

Σε κάθε περίπτωση εξασφαλίζεται ότι πρόσωπα που έχουν λειτουργήσει ως ελεγκτές αίτησης στήριξης, δεν συμμετέχουν στη διαδικασία εξέτασης προσφυγής που αφορά τη συγκεκριμένη αίτηση στήριξης. Οι αποφάσεις λαμβάνονται σύμφωνα με την πλειοψηφική γνώμη των παρόντων μελών.

Τα τελικά αποτελέσματα της αξιολόγησης των προσφυγών θεωρούνται οριστικά και καταχωρούνται στο ΠΣ, ώστε να οριστικοποιηθεί ο πίνακας παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης. Ο ΕΦΔ προβαίνει στην ένταξη των πράξεων για τις παραδεκτές αιτήσεις, σύμφωνα με το άρθρο 13 της παρούσας.

Για τις προσφυγές που δεν κρίθηκαν βάσιμες, οι προσφεύγοντες ενημερώνονται μέσω της ανάρτησης των οριστικών πινάκων μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης.

Δ. Υπερδέσμευση

Μετά την αξιολόγηση των προσφυγών, ο ΕΦΔ προβαίνει, εφόσον απαιτείται, σε υπερδέσμευση του ποσού της πρόσκλησης με σκοπό:

1. Την ένταξη στη δράση των μη παραδεκτών αιτήσεων του προσωρινού πίνακα, οι οποίες μετά την εξέταση της σχετικής προσφυγής, κρίθηκαν παραδεκτές.

2. Την προσαρμογή των στοιχείων των παραδεκτών αιτήσεων του προσωρινού πίνακα, για τις οποίες οι σχετικές προσφυγές κρίθηκαν βάσιμες.

Το ποσό της συνολικής δημόσιας ενίσχυσης μετά την υπερδέσμευση, μπορεί να ανέλθει έως το 110% της συνολικής δημόσιας ενίσχυσης που καθορίζεται στην πρόσκληση. Στην περίπτωση που το ποσοστό αυτό δεν επαρκεί για την κάλυψη των ανωτέρω ενεργειών ή και σε άλλες πλήρως αιτιολογημένες περιπτώσεις, δύναται να αυξηθεί. Η εν λόγω αύξηση του προϋπολογισμού απαιτεί την έγκριση της ΕΥΔ ΠΑΑ, κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος από τον ΕΦΔ προς την ΕΥΔ ΠΑΑ. Σε κάθε περίπτωση, εξασφαλίζεται η ένταξη όλων των αιτήσεων που μετά την εξέταση της σχετικής προσφυγής, συγκεντρώνουν βαθμολογία μεγαλύτερη ή ίση της τελευταίας πράξης που επιλέχθηκε προς στήριξη στον προσωρινό πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης.

Ε. Κατάρτιση οριστικού πίνακα και δημοσιοποίηση αυτού

1. Μετά την οριστικοποίηση του πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης, ο ΟΠΕΚΕΠΕ ενημερώνει μέσω μηνύματος ηλεκτρονικού ταχυδρομείου την ΕΥΕ ΠΑΑ και τον ΕΦΔ για την ολοκλήρωση της διαδικασίας αξιολόγησης.

Για την διασφάλιση της ορθής εκτέλεσης των διαδικασιών ένταξης, ο ΕΦΔ διενεργεί δειγματοληπτικούς ελέγχους επί των διαδικασιών διοικητικού ελέγχου των αιτήσεων στήριξης, της σύνταξης του προσωρινού πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων, της αξιολόγησης των προσφυγών και της σύνταξης του οριστικού πίνακα παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης της δράσης, πριν την δημοσιοποίηση αυτού και την έκδοση απόφασης ένταξης.

2. Για την ενημέρωση των υποψηφίων σχετικά με τη δημοσιοποίηση των οριστικών πινάκων παραδεκτών και μη παραδεκτών αιτήσεων στήριξης, ακολουθείται η διαδικασία που περιγράφεται στην περίπτωση των προσωρινών πινάκων.

3. Το σύνολο των υποβληθεισών αιτήσεων, μαζί με τα αντίστοιχα αποτελέσματα των διοικητικών ελέγχων, τα αποτελέσματα των ενδικοφανών προσφυγών μεταφέρεται από το ΠΣ στο ΟΠΣΑΑ, με χρήση κατάλληλης υπηρεσίας διαδικτύου.

Άρθρο 13

Διαδικασία Έκδοσης απόφασης Ένταξης Πράξεων - Ανάκληση - Τροποποίηση

Α. Διαδικασία Έκδοσης απόφασης Ένταξης Πράξεων

1. Για τις αιτήσεις που επιλέχθηκαν προς στήριξη (παραδεκτές αιτήσεις στήριξης), ο ΕΦΔ εκδίδει απόφαση Ένταξης Πράξεων, το σχέδιο της οποίας παράγεται από το ΟΠΣΑΑ με βάση τις πληροφορίες που περιλαμβάν-

ονται στις σχετικές αιτήσεις και τα αποτελέσματα του διοικητικού ελέγχου αυτών.

2. Ειδικά για τους δικαιούχους του υπομέτρου 11.1, εκδίδεται απόφαση Ένταξης Πράξεων, χωρίς να ελεγχθεί η τήρηση της δέσμευσης σύναψης σύμβασης με ΟΕ&Π, η ύπαρξη και το εμπρόθεσμο της οποίας θα ελεγχθούν μηχανογραφικά, σε χρόνο μεταγενέστερο, και σε κάθε περίπτωση πριν την καταβολή της ενίσχυσης.

3. Κάθε απόφαση Ένταξης Πράξεων περιλαμβάνει κατ'ελάχιστον τους δικαιούχους και τα βασικά στοιχεία των αντίστοιχων πράξεων, τις υποχρεώσεις/δεσμεύσεις των δικαιούχων, τη διαδικασία χορήγησης της ενίσχυσης, τους ελέγχους και τις μειώσεις-κυρώσεις.

4. Τελικός διατάκτης της απόφασης Ένταξης Πράξεων είναι ο Γενικός Γραμματέας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών Πόρων του ΥΠΑΑΤ.

5. Η απόφαση Ένταξης Πράξεων, με ευθύνη του ΕΦΔ, αναρτάται στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», στην ιστοσελίδα του ΥΠΑΑΤ, του ΠΑΑ και του ΟΠΕΚΕΠΕ και η ανάρτηση της δημοσιοποιείται με κάθε πρόσφορο μέσο.

6. Οι δικαιούχοι θεωρείται ότι έλαβαν γνώση, με μόνη τη δημοσιοποίηση της απόφασης Ένταξης Πράξης.

7. Σε κάθε περίπτωση, τηρείται αρχείο με τα αποδεικτικά στοιχεία δημοσιοποίησης της απόφασης Ένταξης Πράξεων.

8. Η απόφαση Ένταξης μεταφέρεται στο ΠΣ μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ και παράγεται αυτόματα από το ΟΠΣΑΑ σχετικό Τεχνικό Δελτίο Πράξης.

Β. Ανάκληση Ένταξης Πράξης

Μια ενταγμένη στο Μέτρο πράξη, δύναται ανακληθεί ανά πάσα στιγμή. Η διαπίστωση της ανάγκης ανάκλησης της ένταξης πράξης μπορεί να προκύψει:

1. Με την υποβολή αιτήματος από το δικαιούχο, σε εφαρμογή του άρθρου 3 του Καν.(ΕΕ) 809/2014, στο οποίο αναλύονται οι λόγοι αδυναμίας εκτέλεσης της πράξης σύμφωνα με τους όρους ένταξης της.

2. Μετά από διαπιστωμένη απάτη, βάσει απόφασης αρμόδιας δικαστικής αρχής.

3. Κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πορείας υλοποίησης της πράξης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται σοβαρές αποκλίσεις/εμπλοκές σε σχέση με την προγραμματισθείσα πρόοδο ή τους όρους ένταξης της. Ενδεικτικά και κατά περίπτωση, η διαδικασία δύναται να ενεργοποιείται εφόσον επιβάλλεται κατόπιν ελέγχων εθνικών ή ευρωπαϊκών ελεγκτικών οργάνων ή όταν διαπιστώνεται:

α) σοβαρή εμπλοκή στην ανάληψη νομικών δεσμεύσεων,

β) μη αποδεκτή απόκλιση του φυσικού αντικειμένου, γ) άλλη παράβαση του εθνικού ή κοινοτικού θεσμικού πλαισίου, η οποία διενεργείται από τον δικαιούχο δόλια και δεν επιδέχεται θεραπεία,

δ) η μη υπογραφή σύμβασης με ΟΕ&Π σύμφωνα με τα αναφερόμενα στο άρθρο 8 της παρούσας.

4. Τελικός διατάκτης της απόφασης ανάκλησης Ένταξης Πράξεων είναι ο Γενικός Γραμματέας Αγροτικής Πολιτικής και Διαχείρισης Κοινοτικών πόρων του ΥΠΑΑΤ, ο οποίος εξέδωσε τη σχετική απόφαση με την οποία η πράξη εντάχθηκε στο Μέτρο.

5. Ο ΕΦΔ αναρτά την απόφαση Ανάκλησης Ένταξης Πράξεων στο πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ», την αποστέλλει στο δικαιούχο ηλεκτρονικά και την κοινοποιεί στην ΕΥΕ ΠΑΑ και τον ΟΠΕΚΕΠΕ

6. Ο ΕΦΔ καταχωρίζει στο ΟΠΣΑΑ τα στοιχεία της απόφασης Ανάκλησης Ένταξης Πράξεων. Σχετικά με τις αιτήσεις ανάκλησης όπως και ο διοικητικός έλεγχος αυτών καταχωρίζονται στο ΠΣ και μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ, μέσω κατάλληλης διαδικτυακής υπηρεσίας που παρέχεται από το ΟΠΣΑΑ. Οι Αποφάσεις Ανάκλησης καταχωρίζονται στο ΟΠΣΑΑ από τον ΕΦΔ και ενημερώνεται το ΠΣ. Επιπλέον, στο ΟΠΣΑΑ ενημερώνονται από τον ΕΦΔ όλα τα δεδομένα που σχετίζονται με την ανάκτηση τυχόν καταβληθείσας ενίσχυσης.

Γ. Τροποποίηση πράξης - Τροποποίηση απόφασης Ένταξης Πράξεων

Προκειμένου να υπάρξει ένα πλαίσιο ευελιξίας στην υλοποίηση των ενταγμένων πράξεων, διασφαλίζοντας παράλληλα την έγκαιρη ολοκλήρωση τους σε πλήρη συμφωνία με τους όρους και προϋποθέσεις της σχετικής απόφασης ένταξης, οι ενταγμένες πράξεις δύνανται να τροποποιούνται. Η διαπίστωση της ανάγκης τροποποίησης της πράξης μπορεί να προκύψει:

1. Με την υποβολή αιτήματος τροποποίησης στοιχείων της πράξης από το δικαιούχο. Στο αίτημα θα πρέπει να αναφέρονται τα σημεία τροποποίησης και να τεκμηριώνονται επαρκώς οι λόγοι τροποποίησης στοιχείων της πράξης. Αντίστοιχο αίτημα υποβάλλεται και για τις περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Καν.(ΕΕ) 640/2014,

2. κατά τη διαδικασία παρακολούθησης και ελέγχου της πράξης, στην περίπτωση που διαπιστώνονται αλλαγές στα στοιχεία της πράξης, όπως αυτά αποτυπώνονται στην απόφαση ένταξης, ή αποκλίσεις κατά την υλοποίηση της πράξης (λόγω διαχειριστικών προβλημάτων, εμπλοκών στην εκτέλεση της πράξης κ.α.).

Οι τροποποιήσεις μπορεί να αφορούν:

1. Τροποποίηση του φυσικού και οικονομικού αντικείμενου της πράξης,

2. αλλαγή στοιχείων του δικαιούχου (της νομικής μορφής, της επωνυμίας της επιχείρησης, επώνυμο, ΑΦΜ, κ.λπ.),

3. μεταβιβάσεις εκμεταλλεύσεων ή τμημάτων αυτών.

Τα αιτήματα τροποποίησης πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά μέσω του ΠΣ της δράσης και λαμβάνουν μοναδικό αριθμό και ημερομηνία οριστικοποίησης.

Με την ολοκλήρωση της υποβολής αιτήματος τροποποίησης από το δικαιούχο ή τη διαπίστωση της ανάγκης αλλαγής στοιχείων της πράξης, ο ΕΦΔ μέσω του ΠΣ εξετάζει τις διαφοροποιήσεις ιδίως ως προς:

1. Την επίπτωση τους στα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής,

2. τη σκοπιμότητα της τροποποίησης και στη συνέχεια, ο δικαιούχος ενημερώνεται για το αποτέλεσμα του αιτήματος του, πλην των μεταβιβάσεων.

Σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να τηρούνται οι όροι και προϋποθέσεις ένταξης της πράξης και να μην αλλοιώνεται το αποτέλεσμα της αξιολόγησης της σε βαθμό που να καθιστά την πράξη μη επιλέξιμη.

Με βάση το αποτέλεσμα της εξέτασης, ο ΕΦΔ προβαίνει σε τροποποίηση του Τεχνικού Δελτίου Πράξης.

Μία φορά κατ' έτος και εφόσον έχουν τροποποιηθεί στα Τεχνικά Δελτία Πράξεων βασικά στοιχεία της απόφασης Ένταξης Πράξεων, όπως:

1. αλλαγή στοιχείων του δικαιούχου,

2. μεταβολές στον προϋπολογισμό και ειδικότερα: μείωση του συνολικού προϋπολογισμού της πράξης ή των πράξεων που περιλαμβάνονται στην ίδια απόφαση ένταξης σε ποσοστό άνω του 20%, ο ΕΦΔ προβαίνει σε τροποποίηση της απόφασης Ένταξης Πράξεων.

Τα αιτήματα τροποποίησης και τα αποτελέσματα αξιολόγησης αυτών μεταφέρονται από το ΠΣ στο ΟΠΣΑΑ, με κατάλληλη υπηρεσία διαδικτύου που παρέχεται από το τελευταίο. Τα αποτελέσματα της αξιολόγησης των αιτημάτων τροποποίησης, καταχωρίζεται στο ΟΠΣΑΑ από τον ΕΦΔ.

Για τις μεταβιβάσεις ισχύουν τα εξής:

α) Σε περίπτωση μεταβίβασης ο διάδοχος αναλαμβάνει όλα τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μεταβιβάζοντος που απορρέουν από την έννομη σχέση μεταξύ του μεταβιβάζοντος και της αρμόδιας αρχής, την οποία δημιουργεί η απόφαση ένταξης.

β) Αποδέκτης της μεταβίβασης δύναται να είναι μόνο ένα πρόσωπο. Σε περίπτωση που ο αποδέκτης της μεταβίβασης δεν είναι δικαιούχος της εν λόγω δράσης, τότε ελέγχεται εάν στο πρόσωπο του συντρέχουν οι προϋποθέσεις περί δικαιούχων.

γ) Σε περίπτωση που ο αποδέκτης της μεταβίβασης είναι ήδη δικαιούχος της δράσης σύμφωνα με άλλη πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος, τότε οι δεσμεύσεις για κάθε τμήμα της ενταγμένης εκμετάλλευσης τηρούνται χωριστά. Λεπτομέρειες για την τροποποίηση πράξεων που σχετίζονται με μεταβίβαση ενταγμένων στο Μέτρο εκμεταλλεύσεων, δύνανται να καθορίζονται σε σχετική εγκύκλιο του ΕΦΔ.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ

Άρθρο 14

Αίτηση πληρωμής

A. Αίτηση πληρωμής

Για τη λήψη της κατ' έτος ενίσχυσης του Μέτρου, οι δικαιούχοι υποβάλλουν ΕΑΕ μέχρι την 15η Μαΐου κάθε έτους εφαρμογής, ή όπως προβλέπεται σε σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ, η οποία αποτελεί και αίτηση πληρωμής στο πλαίσιο δράσης του Μέτρου 11.

Η ΕΑΕ υποβάλλεται από τον ίδιο τον δικαιούχο ή από εξουσιοδοτημένο εκπρόσωπο του:

α) είτε απευθείας στον ΟΠΕΚΕΠΕ, μέσω κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος,

β) είτε μέσω ενός πιστοποιημένου φορέα υποδοχής αίτησης.

Οι αιτήσεις πληρωμής μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ, με κατάλληλη υπηρεσία διαδικτύου που παρέχεται από το τελευταίο.

B. Παραστατικά συμμόρφωσης ειδικών διατάξεων - καταχώριση ευρημάτων των ΟΕ&Π

Με σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ, ορίζεται για κάθε έτος εφαρμογής το χρονικό διάστημα ηλεκτρονικής υπο-

βολής στο ΠΣ των παραστατικών συμμόρφωσης των ειδικών διατάξεων, καθώς και το χρονικό διάστημα εντός του οποίου, οι ΟΕ&Π μπορούν να καταχωρίσουν τα ευρήματα τους ως προς τη συμμόρφωση των δικαιούχων σύμφωνα με την ενωσιακή και εθνική νομοθεσία για τη βιολογική παραγωγή, και όπως αυτή περιγράφεται στην παρ. 2 του άρθρου 15.

Γ. Διόρθωση προφανών σφαλμάτων στις αιτήσεις πληρωμής

Οι δικαιούχοι διατηρούν το δικαίωμα να διορθώνουν ή να τροποποιούν προφανή σφάλματα που περιέχονται στις αιτήσεις πληρωμής ή/και στα συνοδευτικά δικαιολογητικά, οποιαδήποτε στιγμή μετά την υποβολή τους, σύμφωνα με το άρθρο 4 του Καν.(ΕΕ) 809/2014.

1. Για το σκοπό αυτό, υποβάλλουν τροποποιημένη αίτηση πληρωμής, ενδεχομένως μαζί με τα προς διόρθωση δικαιολογητικά, προς τον ΟΠΕΚΕΠΕ μέσω του ΠΣ, περιγράφοντας το προφανές σφάλμα και ζητώντας τη διόρθωση ή προσαρμογή της αίτησης πληρωμής ή/και των συνυποβαλλόμενων δικαιολογητικών.

2. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ, κατόπιν εξέτασης του αιτήματος του δικαιούχου, ή εάν διαπιστώσει προφανή σφάλματα κατά την εξέταση της αίτησης πληρωμής, αξιολογεί συνολικά τη συγκεκριμένη περίπτωση με σκοπό την αναγνώριση των προφανών σφαλμάτων και με την προϋπόθεση ότι ο αιτών ενήργησε «καλή τη πίστι».

3. Εφόσον ο ΟΠΕΚΕΠΕ αναγνωρίσει προφανή σφάλματα, ενεργεί ως ακολούθως:

α) Εφόσον ο διοικητικός έλεγχος πληρωμής έχει ολοκληρωθεί, αλλά η αίτηση που περιέχει προφανή σφάλματα δεν έχει περιληφθεί σε παρτίδα πληρωμής, τότε τροποποιείται η εν λόγω αίτηση πληρωμής.

β) Αν ο διοικητικός έλεγχος έχει ολοκληρωθεί και η αίτηση πληρωμής που περιέχει τα προφανή σφάλματα, έχει περιληφθεί σε παρτίδα πληρωμής αλλά δεν έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση, τότε τροποποιείται η εν λόγω αίτηση πληρωμής, αφού αυτή εξαιρεθεί από την παρτίδα με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ.

γ) Αν έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση στο δικαιούχο και με την εν λόγω διόρθωση προκαλείται καταβολή επιπλέον ενίσχυσης, τότε αυτή καταβάλλεται.

δ) Αν έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση στο δικαιούχο και προκαλείται υποχρέωση επιστροφής μέρους ή του συνόλου της ενίσχυσης, ο δικαιούχος ενημερώνεται και ακολουθείται η διαδικασία ανάκτησης.

Εφόσον προκαλείται υποχρέωση επιστροφής μέρους ή του συνόλου της ενίσχυσης από το δικαιούχο, ο ΟΠΕΚΕΠΕ εγγράφει την υποχρέωση στο Βιβλίο Οφειλετών και ακολουθείται η διαδικασία ανάκτησης.

Δ. Ανάκληση αιτήσεων πληρωμής

Οι δικαιούχοι έχουν δικαίωμα να ανακαλέσουν την αίτηση πληρωμής που έχουν υποβάλει ή μέρος αυτής, εγγράφως οποιαδήποτε στιγμή, σύμφωνα με το άρθρο 3 του Καν.(ΕΕ) 809/2014.

Ο ΟΠΕΚΕΠΕ εξετάζει το αίτημα και ενεργεί με την ακόλουθη σειρά:

1. Εφόσον έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση, ενημερώνεται ο δικαιούχος και ακολουθείται η διαδικασία ανάκτησης.

2. Εφόσον δεν έχει καταβληθεί η αναλογούσα ενίσχυση στο δικαιούχο, καταχωρίζει στο ΠΣ το παραδεκτό της ανάκλησης και ενημερώνει εγγράφως τον δικαιούχο.

Αίτηση ανάκλησης από το δικαιούχο δεν μπορεί να γίνει αποδεκτή στις περιπτώσεις που έχει ενημερωθεί για τη διενέργεια ελέγχου ή υπάρχουν ευρήματα ελέγχου.

Η ανάκληση επαναφέρει το δικαιούχο στη θέση που βρισκόταν πριν υποβάλει το εν λόγω αίτημα.

Άρθρο 15

Διοικητικοί έλεγχοι αιτήσεων πληρωμής

1. Αρμόδιος Φορέας για τη διενέργεια των ελέγχων πληρωμών είναι ο ΟΠΕΚΕΠΕ.

2. Για τις ανάγκες του διοικητικού ελέγχου, οι ΟΕ&Π βεβαιώνουν ηλεκτρονικά, μέσω του ΠΣ, για κάθε δικαιούχο του Μέτρου με τον οποίο έχουν ενεργή σύμβαση, ότι τηρήθηκαν οι απαιτήσεις της ενωσιακής και την εθνικής νομοθεσίας για τη βιολογική παραγωγή, για κάθε ενταγμένο στο Μέτρο αγροτεμάχιο ή/και βοσκότοπο ή/και εκτροφή της εκμετάλλευσής του.

3. Ο διοικητικός έλεγχος διενεργείται στο σύνολο των αιτήσεων πληρωμής, διεξάγεται μηχανογραφικά και περιλαμβάνει διοικητικούς ελέγχους ως προς τα προσκομιζόμενα παραστατικά (π.χ. πρόσθετες δαπάνες, κόστος συναλλαγής, κ.λπ.), διασταυρωτικούς ελέγχους με άλλες βάσεις δεδομένων (π.χ. ΟΣ, ΚΒΔ, κ.α.), καθώς και δειγματοληπτικούς ελέγχους επί των δεδομένων που καταχωρούνται από τους ΟΕ&Π στο ΠΣ της παραγράφου 2, μεταξύ των αιτούμενων στοιχείων και των αποτελεσμάτων των ελέγχων, με στόχο ότι:

α) πληρούνται τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τηρούνται η γραμμή βάσης, οι δεσμεύσεις και άλλες υποχρεώσεις για το Μέτρο,

β) δεν υπάρχει διπλή χρηματοδότηση μέσω άλλων καθεστώτων της Ένωσης,

γ) η αίτηση ενίσχυσης ή η αίτηση πληρωμής είναι πλήρης και υποβάλλεται εντός της σχετικής καθορισμένης προθεσμίας και, κατά περίπτωση, ότι τα δικαιολογητικά έγγραφα έχουν υποβληθεί και αποδεικνύουν την επιλεξιμότητα,

δ) υπάρχει συμμόρφωση με τις μακροχρόνιες δεσμεύσεις, κατά περίπτωση.

Άρθρο 16

Επιτόπιοι έλεγχοι πληρωμής

1. Φορέας διεξαγωγής των επιτόπιων ελέγχων είναι ο ΟΠΕΚΕΠΕ.

2. Σκοπός των ελέγχων είναι η μέτρηση των εκτάσεων/αριθμού ζώων και η επαλήθευση των κριτηρίων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων και άλλων υποχρεώσεων που συνδέονται με την έκταση που έχει δηλωθεί από τον δικαιούχο στο πλαίσιο του εν λόγω Μέτρου (Άρθρο 37 του Καν.(ΕΕ) 809/2014).

3. Η επιλεξιμότητα των αγροτεμαχίων επαληθεύεται με κάθε πρόσφορο μέσο. Η εν λόγω επαλήθευση περιλαμβάνει επίσης επαλήθευση της καλλιέργειας, κατά περίπτωση. Για τον σκοπό αυτό, ζητούνται, εάν χρειάζεται, συμπληρωματικά αποδεικτικά στοιχεία (Άρθρο 39 του Καν. (ΕΕ) 809/2014).

4. Οι επιτόπιοι έλεγχοι καλύπτουν τουλάχιστον ποσοστό 5% του συνόλου των δικαιούχων του Μέτρου που δεν έχουν απορριφθεί. Δικαιούχοι που έχουν κριθεί μη επιλέξιμοι από τον διοικητικό έλεγχο δεν λαμβάνονται υπόψη για τον υπολογισμό του δείγματος. Ωστόσο, εφόσον από τους ελέγχους αποκαλύπτονται σημαντικές παρατυπίες και περιπτώσεις μη συμμόρφωσης, το δείγμα ελέγχου αυξάνεται κατάλληλα.

5. Οι επιτόπιοι έλεγχοι δύναται να πραγματοποιούνται ταυτόχρονα με τους επιτόπιους ελέγχους της πολλαπλής συμμόρφωσης.

6. Ο ΟΠΕΚΕΠΕ τηρεί αρχείο με τη μεθοδολογία επιλογής δείγματος, τους λόγους επιλογής κάθε δικαιούχου για επιτόπιο έλεγχο και οι ελεγκτές ενημερώνονται σχετικά με το κριτήριο επιλογής, πριν τη διενέργεια του. Η διενέργεια των επιτόπιων ελέγχων δύναται να γνωστοποιηθεί στους υπό έλεγχο δικαιούχους, με την προϋπόθεση ότι δεν τίθεται σε κίνδυνο ο σκοπός ή η αποτελεσματικότητα του ελέγχου. Κάθε προαναγγελία περιορίζεται αυστηρά στο απολύτως αναγκαίο χρονικό διάστημα και δεν υπερβαίνει τις 14 ημέρες. Ωστόσο, για επιτόπιους ελέγχους που αφορούν σε αιτήσεις πληρωμής στο πλαίσιο μέτρων στήριξης που σχετίζονται με ζώα, η προαναγγελία δεν υπερβαίνει τις 48 ώρες, εξαιρουμένων δεόντως δικαιολογημένων περιπτώσεων.

7. Οι επιτόπιοι έλεγχοι διενεργούνται από ελεγκτές διαφορετικούς αυτών που διενεργούν τους διοικητικούς ελέγχους.

8. Σε περίπτωση που η γραμμή βάσης, ορισμένα κριτήρια επιλεξιμότητας, ή ορισμένες δεσμεύσεις μπορούν να ελεγχθούν μόνο κατά τη διάρκεια συγκεκριμένου χρονικού διαστήματος, για τους επιτόπιους ελέγχους ενδέχεται να απαιτούνται πρόσθετες επισκέψεις. Όμως ο αριθμός και η διάρκεια των επισκέψεων αυτών σε ένα δικαιούχο περιορίζεται στο ελάχιστο αναγκαίο. Κατά περίπτωση αυτού του είδους οι έλεγχοι μπορούν να πραγματοποιούνται και μέσω τηλεπισκόπησης.

9. Για κάθε επιτόπιο έλεγχο που διενεργείται συντάσσεται έκθεση ελέγχου, κατά τις απαιτήσεις των άρθρων 41 και 43 του Καν. (ΕΕ) 809/2014, η οποία καθιστά δυνατή την επισκόπηση των λεπτομερειών των ελέγχων που διενεργούνται και την εξαγωγή συμπερασμάτων όσον αφορά στη συμμόρφωση με τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τη γραμμή βάσης, τις δεσμεύσεις και άλλες υποχρεώσεις.

10. Σε περίπτωση που κατά τον επιτόπιο διαπιστωθεί μη συμμόρφωση ή ύπαρξη παρατυπιών, ο δικαιούχος λαμβάνει αντίγραφο της έκθεσης ελέγχου ή απόσπασμα του μέρους της έκθεσης ελέγχου που τον αφορά. Η εν λόγω έκθεση δύναται να αποσταλεί και μέσω ηλεκτρονικού ταχυδρομείου. Σε περίπτωση διαφωνίας με τα αποτελέσματα του ελέγχου, ο ελεγχόμενος διατηρεί το δικαίωμα υποβολής προσφυγής εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών στην υπηρεσία του ΟΠΕΚΕΠΕ που διενήργησε τον έλεγχο, η οποία συγκροτεί τριμελή επιτροπή για την εκδίκαση της, το αποτέλεσμα της οποίας είναι οριστικό και καταχωρείται στο ΠΣ. Η μη υπογραφή του παραγωγού ή η άρνηση λήψης αντιγράφου, καταγράφεται από τους ελεγκτές στο πρακτικό, δεν επηρεάζει το αποτέλεσμα του ελέγχου, ούτε μεταβάλλει την προθεσμία

προσφυγής. Στην επιτροπή δεν συμμετέχουν οι υπάλληλοι που διενήργησαν τον έλεγχο.

11. Κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 41 του Καν. (ΕΕ) 809/2014, εάν ο επιτόπιος έλεγχος διενεργείται με τηλεπισκόπηση σύμφωνα με το άρθρο 40 του Καν. (ΕΕ) 809/2014, δεν απαιτείται από το δικαιούχο να υπογράψει την έκθεση ελέγχου, εάν δεν αποκαλυφθεί περίπτωση μη συμμόρφωσης κατά τον έλεγχο. Εάν κατόπιν των ελέγχων αυτών, αποκαλυφθεί περίπτωση μη συμμόρφωσης, ο δικαιούχος ενημερώνεται και έχει τη δυνατότητα υποβολής αίτησης προσφυγής εφόσον το επιθυμεί.

Εντούτοις, ο ΟΠΕΚΕΠΕ διενεργεί φυσικούς ελέγχους των αγροτεμαχίων στην περίπτωση που τα αποτελέσματα της φωτοερμηνείας ορθοφωτογραφιών (δορυφορικών ή εναέριων) δεν επιτρέπουν την εξαγωγή ικανοποιητικών, για την αρμόδια αρχή, οριστικών συμπερασμάτων ως προς την επιλεξιμότητα ή το ορθό μέγεθος της έκτασης, που αποτελεί αντικείμενο διοικητικών ή επιτόπιων ελέγχων.

12. Σε κάθε περίπτωση, αν κατά τον επιτόπιο έλεγχο προκύψουν ευρήματα, τα οποία αφορούν τη μη τήρηση της ενωσιακής και εθνικής νομοθεσίας για τη βιολογική παραγωγή, ο ΟΠΕΚΕΠΕ ενημερώνει τον ΕΦΔ.

Άρθρο 17

Μειώσεις - Κυρώσεις

Για την επιβολή μειώσεων και κυρώσεων που προβλέπονται στα σχετικά άρθρα του Καν. (ΕΕ) 640/2014, διενεργούνται μηχανογραφικοί διασταυρωτικοί, διοικητικοί και επιτόπιοι έλεγχοι, με σκοπό την επαλήθευση της τήρησης της γραμμής βάσης, των όρων επιλεξιμότητας, των δεσμεύσεων, και άλλων υποχρεώσεων των δικαιούχων.

Α. Εξαιρέσεις από τις διοικητικές κυρώσεις

1. Δεν επιβάλλονται διοικητικές κυρώσεις:

α) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε ανωτέρα βία ή φυσικά περιστατικά,

β) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε προφανή σφάλματα,

γ) όταν η μη συμμόρφωση οφείλεται σε σφάλμα της αρμόδιας αρχής ή άλλης αρχής και εφόσον το σφάλμα δεν μπορούσε να εντοπιστεί εύλογα από το πρόσωπο το οποίο αφορά η διοικητική κύρωση,

δ) όταν το συγκεκριμένο πρόσωπο μπορεί να πείσει την αρμόδια αρχή ότι δεν ευθύνεται για τη μη συμμόρφωση προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας, ή εάν η αρμόδια αρχή πεισθεί άλλως ότι δεν ευθύνεται το συγκεκριμένο πρόσωπο.

2. Οι διοικητικές κυρώσεις δεν επιβάλλονται για εκείνα τα στοιχεία της αίτησης πληρωμής ως προς τα οποία ο δικαιούχος ενημερώνει εγγράφως την αρμόδια αρχή ότι η αίτηση πληρωμής είναι ανακριβής ή κατέστη ανακριβής μετά την υποβολή της, υπό τον όρο ότι η αρμόδια αρχή δεν έχει γνωστοποιήσει στον δικαιούχο την πρόθεση της να διενεργήσει επιτόπιο έλεγχο και δεν τον έχει ήδη ενημερώσει σχετικά με τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης όσον αφορά την αίτηση πληρωμής.

3. Η αναφερόμενη στο στοιχείο 2 ενημέρωση από τον δικαιούχο, έχει ως αποτέλεσμα την προσαρμογή της αίτησης πληρωμής στην πραγματική κατάσταση.

Β. Παράλειψη δήλωσης του συνόλου των εκτάσεων της εκμετάλλευσης πέραν του Μέτρου.

Εάν για ένα δεδομένο έτος ο δικαιούχος δεν δηλώσει όλα τα αγροτεμάχιά του και η διαφορά μεταξύ της συνολικής έκτασης που δηλώνεται στην αίτηση πληρωμής αφενός, και αφετέρου της έκτασης που προκύπτει εάν στην έκταση αυτή προστεθεί η συνολική έκταση των αδήλων αγροτεμαχίων υπερβαίνει το 3 %, το συνολικό ποσό της πληρωμής των μέτρων στήριξης βάσει της έκτασης που οφείλεται στον εν λόγω δικαιούχο για το συγκεκριμένο έτος μειώνεται έως και κατά 3 %, ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράλειψης, ως εξής:

1. 1%, εάν η διαφορά δεν υπερβαίνει το 20%,

2. 2% εάν η διαφορά υπερβαίνει το 20% αλλά δεν υπερβαίνει το 50%,

3. 3%, εάν η διαφορά υπερβαίνει το 50%.

Γ. Εκπρόθεσμη υποβολή της αίτησης πληρωμής /παραστατικών συμμόρφωσης-συμβούλου.

Εκτός περιπτώσεων ανωτέρας βίας, όπως αναφέρονται στο άρθρο 20, ισχύουν τα εξής:

α) Υποβολή αίτησης πληρωμής, ή παραστατικών συμμόρφωσης, ή παραστατικά για το σύμβουλο, ή πτυχίου δικαιούχου μετά την καταληκτική ημερομηνία υποβολής, οδηγεί σε μείωση του ποσού που ο δικαιούχος θα είχε δικαίωμα να λάβει κατά 1% ανά εργάσιμη ημέρα, εάν η αίτηση είχε υποβληθεί εμπρόθεσμα,

β) καθυστέρηση υποβολής της αίτησης πληρωμής μεγαλύτερης των είκοσι πέντε (25) ημερολογιακών ημερών, αυτή θεωρείται μη αποδεκτή και δεν καταβάλλεται καμία ενίσχυση στο δικαιούχο,

γ) καθυστέρηση υποβολής των παραστατικών συμμόρφωσης με καθυστέρηση μεγαλύτερη των (25) ημερολογιακών ημερών, αυτά δεν λαμβάνονται υπόψη στη χορήγηση ενίσχυσης,

δ) καθυστέρηση υποβολής των παραστατικών για το σύμβουλο ή του πτυχίου του δικαιούχου μεγαλύτερης των είκοσι πέντε (25) ημερολογιακών ημερών, αυτή θεωρείται μη αποδεκτή και δεν καταβάλλεται καμία ενίσχυση στο δικαιούχο.

Δ. Μη τήρηση των υποχρεώσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης.

Σε περίπτωση μη τήρησης των υποχρεώσεων της πολλαπλής συμμόρφωσης επί των ενισχύσεων των μέτρων αγροτικής ανάπτυξης, οι μειώσεις και κυρώσεις που επιβάλλονται επί των ενισχύσεων αυτών ορίζονται με σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ σε εφαρμογή των Κανονισμών (ΕΕ) 1306/2013, 640/2014 και 809/2014 και της υπ' αριθμ. 1791/74062/02.07.2015 υπουργικής απόφασης (ΦΕΚ Β' 1468/14.07.2015).

Ε. Μειώσεις - κυρώσεις της ενίσχυσης της δράσης βάσει της έκτασης.

Οι μειώσεις και αποκλεισμοί της περίπτωσης αυτής, ορίζονται στο Τμήμα ΙΙ του κεφαλαίου ΙV του κατ' εξουσιοδότηση Καν. (ΕΕ) αριθ. 640/2014. Εάν η ίδια έκταση χρησιμεύει ως βάση για αίτηση πληρωμής στο πλαίσιο περισσότερων του ενός καθεστώτων στρεμματικής ενίσχυσης ή μέτρων στήριξης βάσει της έκτασης, η έκταση αυτή λαμβάνεται υπόψη χωριστά για καθένα από τα εν λόγω καθεστώτα ενίσχυσης ή μέτρα στήριξης.

Ε. Ι) Βάση υπολογισμού σε σχέση με τις στρεμματικές ενισχύσεις.

1. Μία καλλιεργητική ομάδα αποτελούν οι εκτάσεις που δηλώνονται στο πλαίσιο του Μέτρου, για τις οποίες ισχύει το ίδιο ποσό ενίσχυσης.

2. Εάν η έκταση που δηλώνεται από το δικαιούχο στο πλαίσιο του Μέτρου υπερβαίνει την έκταση με την οποία έχει ενταχθεί, για τον υπολογισμό της ενίσχυσης χρησιμοποιείται η έκταση με την οποία έχει ενταχθεί.

3. Εάν η προσδιορισθείσα έκταση μιας καλλιεργητικής ομάδας είναι μεγαλύτερη από τη δηλωθείσα με την αίτηση πληρωμής, για τον υπολογισμό της ενίσχυσης χρησιμοποιείται η δηλωθείσα έκταση.

4. Με την επιφύλαξη των διοικητικών κυρώσεων σύμφωνα με τις παραγράφους Β, Γ και Δ του παρόντος άρθρου, εάν η δηλωθείσα έκταση υπερβαίνει την προσδιορισθείσα έκταση για μια καλλιεργητική ομάδα, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση την προσδιορισθείσα έκταση για την εν λόγω καλλιεργητική ομάδα.

5. Ωστόσο, εάν η διαφορά μεταξύ της συνολικής προσδιορισθείσας έκτασης και της συνολικής έκτασης που δηλώνεται για ενίσχυση είναι ίση με 0,1 εκτάριο ή μικρότερη, η προσδιορισθείσα έκταση θεωρείται ίση με τη δηλωθείσα έκταση. Το παραπάνω δεν εφαρμόζεται όταν η διαφορά υπερβαίνει το 20% της συνολικής έκτασης που έχει δηλωθεί για ενισχύσεις.

6. Σε περίπτωση εκτάσεων βοσκοτόπων σε παραγωγή, εάν διαπιστωθεί ότι η πυκνότητα βόσκησης είναι μικρότερη από 0,7 ΜΖΚ/ha, ως επιλέξιμη έκταση βοσκοτόπου λογίζεται αυτή που προκύπτει μετά από αναγωγή του ελάχιστου συνολικού αριθμού ΜΖΚ που υπολογίζονται βάσει των δηλωθέντων διοικητικά και επιτόπια ελεγχθέντων επιλέξιμων ζώων, σύμφωνα με τον παρακάτω πίνακα:

ΕΙΔΟΣ/ΚΑΤΗΓΟΡΙΑ ΕΠΙΛΕΞΙΜΩΝ ΖΩΩΝ	ΜΖΚ/ζώο
Αιγοπρόβατα (ανεξαρτήτως ηλικίας και φύλου)	0,15
Αρσενικά και θηλυκά βοοειδή ηλικίας κάτω των 6 μηνών	0,20
Αρσενικά και θηλυκά βοοειδή ηλικίας από 6 έως 24 μηνών	0,60
Αρσενικά και θηλυκά βοοειδή ηλικίας άνω των 24 μηνών	1,00
(πηλίκο του ελάχιστου συνολικού αριθμού ΜΖΚ διά της ελάχιστης απαιτούμενης πυκνότητας των 0,7 ΜΖΚ/ha).	

Ε. ΙΙ) Μειώσεις - Κυρώσεις σε περιπτώσεις δήλωσης έκτασης μεγαλύτερης από την πραγματική

1. Οι κυρώσεις εφαρμόζονται ανά καλλιεργητική ομάδα.

2. Στην περίπτωση που η έκταση ανά καλλιεργητική ομάδα, την οποία έχει αιτηθεί για πληρωμή στο πλαίσιο συγκεκριμένης δράσης, υπερβαίνει την έκταση που προσδιορίζεται, το ποσοστό της απόκλισης μεταξύ δηλωθείσας αιτηθείσας και προσδιορισθείσας έκτασης υπολογίζεται από τον τύπο: $100 \times (\text{αιτηθείσα} - \text{προσδιορισθείσα}) / \text{προσδιορισθείσα}$ και οι μειώσεις υπολογίζονται ως εξής:

α) Εάν η διαφορά δεν υπερβαίνει το 3% της προσδιορισθείσας έκτασης ή τα δύο (2) εκτάρια, η ενίσχυση υπολογίζεται βάσει της προσδιορισθείσας έκτασης.

β) Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 3% της προσδιορισθείσας έκτασης ή τα δύο (2) εκτάρια, αλλά δεν υπερβαίνει το 20% της προσδιορισθείσας έκτασης, η ενίσχυση υπολογίζεται με βάση την προσδιορισθείσα έκταση, μειωμένη κατά το διπλάσιο της διαπιστωθείσας διαφοράς.

γ) Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 20% της προσδιορισθείσας έκτασης, δε χορηγείται καμιά ενίσχυση βάσει της έκτασης για την εν λόγω καλλιεργητική ομάδα.

δ) Εάν η διαφορά υπερβαίνει το 50% της προσδιορισθείσας έκτασης δε χορηγείται καμιά ενίσχυση βάσει της έκτασης για την εν λόγω καλλιεργητική ομάδα, και επιπροσθέτως, ο δικαιούχος υπόκειται σε πρόσθετη κύρωση ισόποση με την ενίσχυση που αντιστοιχεί στη διαφορά μεταξύ δηλωθείσας έκτασης και προσδιορισθείσας έκτασης.

3. Το ποσό που προκύπτει από την κύρωση της παραγράφου Ε.Π.2.δ) συμψηφίζεται με τις πληρωμές τις οποίες δικαιούται ο εν λόγω δικαιούχος, βάσει αιτήσεων που θα καταθέσει, κατά τη διάρκεια των τριών ετών εφαρμογής που έπονται του έτους εφαρμογής της διαπίστωσης.

4. Εάν το ποσό που υπολογίζεται σύμφωνα με την παράγραφο Ε.Π.2.δ), δεν μπορεί να αποτελέσει εξ ολοκλήρου αντικείμενο συμψηφισμού κατά τη διάρκεια των τριών ημερολογιακών ετών που έπονται του ημερολογιακού έτους της διαπίστωσης, το υπόλοιπο διαγράφεται.

ΣΤ. Μειώσεις - Κυρώσεις σε περίπτωση μη συμμόρφωσης προς τα κριτήρια επιλεξιμότητας, τη γραμμή βάσης, τις δεσμεύσεις ή άλλες υποχρεώσεις.

α) Η στήριξη που ζητείται, απορρίπτεται και ανακτάται εξ ολοκλήρου, όταν τα κριτήρια επιλεξιμότητας δεν πληρούνται και ο δικαιούχος επιστρέφει τις μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

β) Η στήριξη που ζητείται δεν καταβάλλεται ή πρέπει να ανακτάται εν όλω ή εν μέρει, εφόσον δεν πληρούνται οι ακόλουθες δεσμεύσεις:

αα. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος διακόψει τη σύμβαση του με έναν ΟΕ&Π, εκτός από τις περιπτώσεις μεταγραφής, θεωρείται μονομερής διακοπή και αποβάλλεται από τη δράση/-εις.

ββ. Στην περίπτωση αποβολής του δικαιούχου από το σύστημα ελέγχου της βιολογικής γεωργίας λόγω μη τήρησης των απαιτήσεων της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για τη βιολογική γεωργία, αποβάλλεται από τη δράση/-εις και επιστρέφει τις μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

γγ. Σε περίπτωση που για ένα δικαιούχο διαπιστώνεται μη τήρηση των απαιτήσεων της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για τη βιολογική γεωργία, λόγω μη συμμόρφωσης, το τμήμα της εκμετάλλευσης (αγροτεμάχιο-βοσκότοπος-εκτροφή) του δικαιούχου που αφορά στη μη συμμόρφωση, δεν δικαιούται ενίσχυση για το εξεταζόμενο έτος εφαρμογής της δράσης. Σε περίπτωση επανάληψης της μη συμμόρφωσης εντός της περιόδου

δέσμευσης, ο δικαιούχος αποβάλλεται από τη δράση/-εις και επιστρέφει τις μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

δδ. Σε περίπτωση που δικαιούχοι των δράσεων του υπομέτρου 11.1, δεν συνάψουν σύμβαση με ΟΕ&Π εντός του καθορισμένου χρονικού διαστήματος των δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την ημερομηνία δημοσιοποίησης των οριστικών πινάκων, απεντάσσονται από τη δράση.

εε. Εφόσον δεν τηρείται ή δεν είναι πλήρης ο προβλεπόμενος φάκελος από τον δικαιούχο, η ενίσχυση μειώνεται κατά 2% για κάθε έτος διαπίστωσης της παράβασης.

στστ. Στις περιπτώσεις που ο δικαιούχος, σε ενταγμένη έκταση στην οποία τηρήθηκαν οι απαιτήσεις της εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας για τη βιολογική παραγωγή, καλλιεργήσει μη επιλέξιμες για το Μέτρο 11 καλλιέργειες, ή εφαρμόσει αγρανάπαυση, ή αφήσει ακαλλιεργητο περιθώριο, δικαιούται να ενισχυθεί για το μέρος της έκτασης που έχει καλλιεργηθεί με επιλέξιμες για το Μέτρο 11 καλλιέργειες, σύμφωνα με τους Κοινοτικούς Κανονισμούς.

ζζ. Σε περίπτωση μη τήρησης της γραμμής βάσης, ο δικαιούχος δε δικαιούται ενίσχυση για το εξεταζόμενο έτος. Σε περίπτωση επανάληψης της μη τήρησης εντός της περιόδου δέσμευσης, ο δικαιούχος αποβάλλεται οριστικά από τη δράση/-εις και επιστρέφει τις μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

ηη. Μη υποβολή ΕΑΕ - αίτησης πληρωμής

Ο δικαιούχος υποχρεούται να υποβάλλει κάθε χρόνο ΕΑΕ - αίτηση πληρωμής, με αναφορά στον κωδικό παράλληλης δράσης που εφαρμόζει ανά αγροτεμάχιο. Μη τήρηση της ανωτέρω υποχρέωσης ή εκπρόθεσμη υποβολή της αίτησης πέρα των είκοσι πέντε (25) ημερών από την καταληκτική ημερομηνία, επιφέρει αποκλεισμό από την ενίσχυση για το συγκεκριμένο έτος εφαρμογής. Επανάληψη της παράβασης συνεπάγεται μονομερής διακοπή των υποχρεώσεων που απορρέουν από την απόφαση έγκρισης και επιβολή των σχετικών κυρώσεων.

θθ. Μη συνεργασία κατά τη διάρκεια των ελέγχων

αα. Σε περίπτωση μη προσέλευσης στον επιτόπιο έλεγχο μετά από ειδοποίηση, άρνησης ελέγχου, μη συγκέντρωσης ή συγκράτησης των ζώων, απειλής ή χρήσης βίας κατά των ελεγκτών, μη επίδειξης Μητρώων ή αρχείων και παραστατικών ή εγγράφων της εκμετάλλευσης, παρεμπόδισης ή μη διευκόλυνσης της μετάβασης και επιθεώρησης στο σύνολο των αγροτεμαχίων, των σταβλικών εγκαταστάσεων και των βοηθητικών χώρων της εκμετάλλευσης, ο παραγωγός αποκλείεται από το σύνολο των ενισχύσεων που θα ελάμβανε για το έτος κατά το οποίο διεξάγεται ο έλεγχος.

ββ. Σε περίπτωση που ο δικαιούχος αρνείται τον έλεγχο ή δεν διευκολύνει ή παρεμποδίζει με οποιοδήποτε τρόπο ή δε συνεργάζεται με εθνικά και κοινοτικά εξουσιοδοτημένα ελεγκτικά όργανα κατά τη διεξαγωγή των ελέγχων, η εκμετάλλευση του θεωρείται ως μη ευρεθείσα και δεν χορηγείται καμιά ενίσχυση. Σε περίπτωση επανάληψης της παράβασης σε επόμενο έλεγχο, ο δικαιούχος υποχρεούται να επιστρέψει ως αχρεωστήτως καταβλη-

θέντα τα ποσά που του έχουν καταβληθεί τα προηγούμενα έτη, προσαυξημένα με τους νόμιμους τόκους και αποβάλλεται.

ε) Διακοπή των δεσμεύσεων που απορρέουν από την απόφαση Ένταξης Πράξεων

Σε περίπτωση που ο δικαιούχος διακόψει μονομερώς την εφαρμογή της δράσης πριν την ολοκλήρωση των δεσμεύσεων του, χωρίς να συντρέχουν λόγοι ανωτέρας βίας ή εξαιρετικές περιστάσεις, αποβάλλεται από τη δράση και επιβάλλονται κυρώσεις ως ακολούθως:

αα. Εφόσον η διακοπή έγινε το πρώτο έτος, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση ή εφόσον έχει χορηγηθεί ενίσχυση, αυτή επιστρέφεται ως αχρεωστήτως καταβληθείσα.

ββ. Εφόσον η διακοπή έγινε κατά τη διάρκεια του 2ου ή 3ου έτους, δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το έτος της διακοπής ή εφόσον έχει χορηγηθεί ενίσχυση, το ποσό επιστρέφεται ως αχρεωστήτως καταβληθέν, προσαυξημένο με τους νόμιμους τόκους. Επιπλέον επιβάλλεται χρηματική ποινή που ισούται με το 50% της συνολικής ενίσχυσης που χορηγήθηκε τα προηγούμενα έτη.

γγ. Εφόσον η διακοπή έγινε κατά τη διάρκεια του 4ου ή 5ου έτους δεν χορηγείται καμία ενίσχυση για το έτος της διακοπής ή εφόσον έχει χορηγηθεί, το ποσό επιστρέφεται ως αχρεωστήτως καταβληθέν, προσαυξημένο με τους νόμιμους τόκους. Επιβάλλεται επιπλέον χρηματική ποινή που ισούται με το 25% της συνολικής ενίσχυσης που χορηγήθηκε τα προηγούμενα έτη.

στ) Μη τήρηση της δέσμευσης σταθερού μεγέθους έκτασης. Εάν για ένα δεδομένο έτος ο δικαιούχος δε αιτηθεί για πληρωμή για το σύνολο της ενταγμένης έκτασης και η διαφορά μεταξύ της συνολικής έκτασης, ανεξαρτήτως καλλιεργητικής ομάδας, που δηλώνεται στην αίτηση πληρωμής αφενός, και αφετέρου της ενταγμένης έκτασης, υπερβαίνει το 5%, το συνολικό ποσό της πληρωμής ανάλογα με τη σοβαρότητα της παράλειψης, και την έκταση της μειώνεται ως εξής:

αα. 5%, εάν η διαφορά δεν υπερβαίνει το 20% λόγω μικρής σοβαρότητας και μικρής έκτασης της μη συμμόρφωσης.

ββ. 10% εάν η διαφορά υπερβαίνει το 20% αλλά δεν υπερβαίνει το 50%, λόγω μεσαίας σοβαρότητας και μεσαίας έκτασης της μη συμμόρφωσης.

γγ. 25%, εάν η διαφορά υπερβαίνει το 50%, λόγω μεγάλης σοβαρότητας και μεγάλης έκτασης της μη συμμόρφωσης.

ζ) Στις περιπτώσεις που διαπιστώνεται ότι ο δικαιούχος δηλώνει ψευδή στοιχεία προκειμένου να λάβει ενίσχυση ή δεν δηλώνει τα απαραίτητα στοιχεία λόγω αμελείας, η στήριξη δεν καταβάλλεται ή ανακτάται εξ ολοκλήρου. Επιπλέον, ο δικαιούχος αποκλείεται από τη δράση, για το ημερολογιακό έτος της διαπίστωσης καθώς και για το επόμενο.

η) Στις περιπτώσεις όπου οι δικαιούχοι του υπομέτρου 11.1 που είναι υπόχρεοι να καταρτιστούν στις βιολογικές καλλιεργητικές πρακτικές και μεθόδους δεν προσέλθουν ή δεν ολοκληρώσουν την εκπαίδευσή τους με δική τους ευθύνη, αποβάλλονται οριστικά από τη δράση/-εις και επιστρέφουν τις μέχρι τότε καταβληθείσες ενισχύσεις προσαυξημένες με τους νόμιμους τόκους.

Ζ. Σειρά των μειώσεων, απορριπτικών αποφάσεων, ανακτήσεων και κυρώσεων που επιβάλλονται

Η σειρά επιβολής των μειώσεων, απορριπτικών αποφάσεων, ανακτήσεων και κυρώσεων ορίζεται ως εξής:

1. Οι μειώσεις και οι κυρώσεις που προβλέπονται στην ενότητα Ε (εκτός της παραγράφου Ε.Π.2.δ), επιβάλλονται σε όλες τις περιπτώσεις μη συμμόρφωσης.

2. Το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου Ζ.1, χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την ενότητα ΣΤ του παρόντος άρθρου.

3. Το ποσό που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου Ζ.2, χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σε περιπτώσεις εκπτώσεως υποβολής, σύμφωνα με την ενότητα Γ του παρόντος άρθρου.

4. Το ποσό ενίσχυσης που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου Ζ.3, χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την ενότητα Β του παρόντος άρθρου.

5. Το ποσό ενίσχυσης που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου Ζ.4, χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την ενότητα Δ του παρόντος άρθρου 6.

6. Το ποσό ενίσχυσης που προκύπτει από την εφαρμογή της παραγράφου Ζ.5, χρησιμεύει ως βάση για τον υπολογισμό τυχόν μειώσεων που επιβάλλονται σύμφωνα με την ενότητα Ε., παράγραφος Ε.Π.2.δ..

Άρθρο 18

Διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης

Ο ΟΠΕΚΕΠΕ ως Οργανισμός Πληρωμών πραγματοποιεί την έγκριση (αναγνώριση και εκκαθάριση) της δαπάνης, διά των οργανικών μονάδων επιπέδου περιφερειακών υπηρεσιών, οι οποίες έχουν εξουσιοδοτηθεί σύμφωνα με τον κανονισμό λειτουργίας του ΕΛΕΓΕΠ, όπως κάθε φορά ισχύει. Λεπτομέρειες για τη διαδικασία καταβολής της ενίσχυσης, περιλαμβάνονται σε σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ.

Μετά την ολοκλήρωση των διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων, όπως περιγράφονται στα άρθρα 15 και 16 της παρούσας, διενεργείται αξιολόγηση του συνόλου των αιτήσεων πληρωμής που οδηγεί στον ορισμό του τελικού ποσού πληρωμής. Οι πληρωμές καταβάλλονται σε δύο το πολύ δόσεις.

Δύναται, κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 75 του Καν.(ΕΕ) 1306/2014, να καταβληθεί προκαταβολή της ενίσχυσης που αφορά σε απώλεια εισοδήματος, μετά την ολοκλήρωση των διοικητικών ελέγχων όπως περιγράφονται στο άρθρο 15, πριν την 1η Δεκεμβρίου αλλά όχι πριν τη 16η Οκτωβρίου εκάστου έτους.

Οι πληρωμές διενεργούνται, ανά Περιφέρεια Στήριξης, Προτεραιότητα και Περιοχή Εστίασης μετά τη δημιουργία φακέλου μέσω του ΟΠΣΑΑ, όπως περιγράφεται αναλυτικά σε σχετική εγκύκλιο του ΟΠΕΚΕΠΕ Ο φάκελος πληρωμής κατ' ελάχιστον περιλαμβάνει:

1. Αναλυτική Κατάσταση Πληρωμής των δικαιούχων ενίσχυσης εκτυπωμένη ανά παρτίδα από το ΟΠΣΑΑ, υπογεγραμμένη από τον προϊστάμενο του αρμόδιου

τμήματος, τον προϊστάμενο της αρμόδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης και τον Γενικό Διευθυντή του ΟΠΕΚΕΠΕ, όπου απαιτείται.

2. Συγκεντρωτική Κατάσταση Πληρωμής εκτυπωμένη ανά παρτίδα από το ΟΠΣΑΑ, υπογεγραμμένη από τον προϊστάμενο του αρμόδιου τμήματος, τον προϊστάμενο της αρμόδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης και τον Γενικό Διευθυντή του ΟΠΕΚΕΠΕ, όπου απαιτείται.

3. Λίστες ελέγχων με τα αποτελέσματα των διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων από τις αρμόδιες Δ/σεις του ΟΠΕΚΕΠΕ υπογεγραμμένες από τους αντίστοιχους προϊσταμένους Διεύθυνσης.

4. Λίστα ελέγχου εκκαθάρισης υπογεγραμμένη από τον προϊστάμενο του αρμόδιου τμήματος, τον προϊστάμενο της αρμόδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης και τον Γενικό Διευθυντή του ΟΠΕΚΕΠΕ, όπου απαιτείται.

5. Αναλυτική Κατάσταση Δείγματος πληρωμών υπογεγραμμένη από τους αρμόδιους ελεγκτές, τον προϊστάμενο του αρμόδιου τμήματος και τον προϊστάμενο της αρμόδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης.

6. Λίστα ελέγχου Δείγματος υπογεγραμμένη από τους αρμόδιους ελεγκτές, τον προϊστάμενο του αρμόδιου τμήματος και τον προϊστάμενο της αρμόδιας Περιφερειακής Διεύθυνσης.

Επιπλέον, ο ΟΠΕΚΕΠΕ ενημερώνει τον ΕΦΔ για το συνολικό ποσό που πρέπει να καταβληθεί στους δικαιούχους, προκειμένου ο τελευταίος να εκδώσει απόφαση έγκρισης διάθεσης πίστωσης, στην οποία αναγράφεται το συνολικό ποσό που πρέπει να καταβληθεί στους δικαιούχους, η συλλογική απόφαση (Σ.Α.Ε.), ο ενάριθμος (Κ.Α.Ε.) και ο τίτλος του έργου του Προγράμματος Δημοσίων Επενδύσεων από το οποίο θα πραγματοποιηθεί η διάθεση της πίστωσης. Την απόφαση αυτή ο ΕΦΔ τη διαβιβάζει στη Γενική Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών, Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης του ΥΠΑΑΤ και την καταχωρίζει στο ΟΠΣΑΑ.

Η Διεύθυνση Οικονομικής Διαχείρισης του ΥΠΑΑΤ, σε συνέχεια της ως άνω απόφασης, εκδίδει εντολή κατανομής πίστωσης με την οποία μεταφέρονται οι πιστώσεις στον Ειδικό Λογαριασμό Εγγυήσεων Γεωργικών Προϊόντων (ΕΛΕΓΕΠ). Την εντολή αυτή διαβιβάζει στην Τράπεζα της Ελλάδος, την αναρτά στο Πρόγραμμα «ΔΙΑΥΓΕΙΑ» και την καταχωρίζει στο ΟΠΣΑΑ.

Με ευθύνη του ΟΠΕΚΕΠΕ, ενημερώνεται το ΟΠΣΑΑ από το ΠΣ μέσω κατάλληλης διεπαφής για τις αιτήσεις πληρωμής, τους διοικητικούς ελέγχους και τα στοιχεία πληρωμών και συντάσσονται πίνακες αποτελεσμάτων διοικητικών και επιτόπιων ελέγχων, στους οποίους:

1. Για τις πράξεις των οποίων ανακαλείται η ένταξη αποτυπώνονται η αιτούμενη έκταση, το ποσό ένταξης και οι λόγοι ανάκλησης.

2. Για τις πράξεις που καταβλήθηκε η ενίσχυση αποτυπώνονται:

- α) η αιτούμενη έκταση,
- β) η προσδιορισθείσα και η πληρωτέα έκταση (ανά καλλιεργητική ομάδα),
- γ) το ποσό ένταξης - πληρωμής προ κυρώσεων,
- δ) το ποσό κυρώσεων,
- ε) το τελικό ποσό πληρωμής μετά κυρώσεων,

στ) τυχόν συμψηφισμοί από αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά,

ζ) ποινές πολλαπλής συμμόρφωσης και πολυετείς κυρώσεις.

Οι ως άνω πίνακες δημοσιοποιούνται με ανάρτηση στην ιστοσελίδα του ΟΠΕΚΕΠΕ, του ΥΠΑΑΤ και του ΠΑΑ και γνωστοποιούνται στις περιφερειακές Υπηρεσίες του ΟΠΕΚΕΠΕ. Η ενημέρωση περιλαμβάνει τη δυνατότητα υποβολής προσφυγής (ενδικοφανούς προσφυγής) κατά την έννοια του άρθρου 25 του ν. 2690/1999.

3. Οι προσφυγές υποβάλλονται, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την αναγραφόμενη στους πίνακες ημερομηνία, απευθείας στις Περιφερειακές Υπηρεσίες του ΟΠΕΚΕΠΕ μέσω του ΠΣ. Στην προσφυγή του ο δικαιούχος οφείλει να αναφέρει αναλυτικά τους λόγους καθώς και να προσκομίζει οποιοδήποτε επιπλέον στοιχείο προκειμένου να αποδείξει το αληθές των λόγων του.

4. Οι προσφυγές των δικαιούχων εξετάζονται από τριμελή επιτροπή, που συγκροτείται με απόφαση του Προϊσταμένου της αρμόδιας Περιφερειακής Υπηρεσίας του ΟΠΕΚΕΠΕ, σύμφωνα με σχετική διευκρινιστική εγκύκλιο του τελευταίου.

5. Οι αποφάσεις λαμβάνονται σύμφωνα με την πλειοψηφική γνώμη των παρόντων μελών.

6. Σε περίπτωση καταγγελίας ή υπόνοιας για απάτη για την αξιολόγηση της αίτησης, πραγματοποιείται και συμπληρωματικός επιτόπιος έλεγχος.

7. Η εξέταση των προσφυγών πρέπει να έχει ολοκληρωθεί εντός διαστήματος που δεν υπερβαίνει τους 6 μήνες από την καταληκτική ημερομηνία υποβολής τους.

8. Η διαδικασία καταβολής ενίσχυσης δύναται να ολοκληρωθεί πριν την εξέταση των προσφυγών.

9. Μετά το τέλος της εξέτασης των προσφυγών το σύνολο των στοιχείων καταχωρίζονται στο ΠΣ και μεταφέρονται στο ΟΠΣΑΑ, με κατάλληλη υπηρεσία διαδικτύου που παρέχεται από το τελευταίο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε

Άρθρο 19

Ανωτέρα Βία - Εξαιρετικές περιστάσεις

1. Περιπτώσεις ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων που αφορούν το φυτικό ή ζωικό κεφάλαιο, εξετάζονται από τον ΟΠΕΚΕΠΕ σύμφωνα με τα οριζόμενα σε Εγκύκλιο που εκδίδεται από την αρμόδια Διεύθυνση του ΟΠΕΚΕΠΕ για το σκοπό αυτό.

2. Εάν ο δικαιούχος δεν κατέστη δυνατόν να συμμορφωθεί με τα κριτήρια επιλεξιμότητας ή τις λοιπές υποχρεώσεις λόγω ανωτέρας βίας ή εξαιρετικών περιστάσεων, διατηρεί το δικαίωμα του να λάβει ενίσχυση για την έκταση που ήταν επιλέξιμη κατά τον χρόνο που προέκυψαν οι λόγοι ανωτέρας βίας ή οι εξαιρετικές περιστάσεις, εξαιρώντας το κόστος συναλλαγής (δαπάνες πιστοποίησης).

3. Στο πλαίσιο του Μέτρου 11 ως «ανωτέρα βία» και εξαιρετικές περιστάσεις» δύνανται να αναγνωρισθούν ιδίως οι ακόλουθες περιπτώσεις:

- α) θάνατος του δικαιούχου,

β) μακροχρόνια ανικανότητα του δικαιούχου προς εργασία,

γ) σοβαρή φυσική καταστροφή που προκαλεί σημαντική ζημιά στην εκμετάλλευση,

δ) καταστροφή, λόγω ατυχήματος, κτιρίων της εκμετάλλευσης που χρησιμοποιούνται για την εκτροφή ζώων,

ε) επιζωοτία ή νόσος των φυτών που πλήττει αντιστοίχως ένα μέρος ή το σύνολο των ζώων ή των καλλιεργειών του δικαιούχου,

στ) καθολική σφαγή των ζώων της εκμετάλλευσης λόγω νοσημάτων όπως βρουκέλλωση, φυματίωση, τρομώδης νόσος κ.λπ..

Η εν λόγω καθολική σφαγή θεωρείται ανωτέρα βία εφόσον υφίσταται απαγόρευση επανασύστασης της εκτροφής από την αρμόδια κτηνιατρική αρχή, ή στην περίπτωση που η απαγόρευση επανασύστασης έχει αρθεί εντός του έτους ενίσχυσης,

ζ) υποχρεωτική σφαγή μεμονωμένων ζώων της εκμετάλλευσης λόγω νοσημάτων όπως βρουκέλλωση, φυματίωση, τρομώδης νόσος κ.λπ. εντός του έτους ενίσχυσης ή δύο έτη πριν την υποβολή της ΕΑΕ 2015, εφόσον υφίσταται απαγόρευση εισόδου ζώων στην εκτροφή.

Τα σημεία ζ) και η) θεωρούνται ανωτέρα βία μόνο εφόσον τηρούνται οι όροι εφαρμογής των αντίστοιχων προγραμμάτων των εν λόγω νοσημάτων,

η) απαλλοτρίωση του συνόλου ή σημαντικού τμήματος της εκμετάλλευσης, εφόσον δεν ήταν προβλέψιμη κατά την ημέρα υποβολής της αίτησης,

θ) οποιαδήποτε άλλη περίπτωση που κατά την νομολογία των εθνικών δικαστηρίων ή του Δικαστηρίου των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων μπορεί να θεωρηθεί περίπτωση ανωτέρας βίας.

4. Οι περιπτώσεις ανωτέρας βίας και οι εξαιρετικές περιπτώσεις κοινοποιούνται εγγράφως στην κατά τόπους Περιφερειακή Διεύθυνση του ΟΠΕΚΕΠΕ, μαζί με τα σχετικά αποδεικτικά στοιχεία που κρίνονται ικανοποιητικά από τον ως άνω φορέα, εντός δεκαπέντε (15) εργάσιμων ημερών από την ημέρα που ο δικαιούχος ή ο έλκων εξ αυτού δικαιώματα είναι σε θέση να το πράξει.

Άρθρο 20

Ανάκτηση Αχρεωστήτως Καταβληθέντων Ποσών

Τυχόν αχρεωστήτως καταβληθέντα ποσά για μια συγκεκριμένη περίοδο δύναται, σε περίπτωση διαπίστωσης ύπαρξης άλλης αναγνωρισμένης και εκκαθαρισμένης απαίτησης του αιτούντα, να συμψηφιστούν με την εν λόγω αναγνωρισμένη και εκκαθαρισμένη απαίτηση του και σε περιπτώσεις που τα ποσά δεν επαρκούν, ανακτώνται με τη διαδικασία που περιγράφεται στο εκάστοτε ισχύον νομοθετικό πλαίσιο.

Άρθρο 21

Τελικές Διατάξεις

Οι διατάξεις της παρούσας απόφασης ισχύουν από την ημερομηνία δημοσίευσής της στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Επιτρεπόμενοι συνδυασμοί σε επίπεδο εκμετάλλευσης-αγροτεμαχίων μεταξύ των Μέτρων 11, 10 και 14 του ΠΑΑ 2014-2020

ΥΠΟΜΝΗΜΑ

- 10.1.1 Προστασία της Αγρίας Ορνιθοπανίδας
- 10.1.2 Προστασία παραδοσιακού Ελαιώνα Άμφισσας
- 10.1.3 Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα Ν. Φθίας
- 10.1.4 Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα
- 10.1.5 Περιβαλλοντική αναβάθμιση υποβαθμισμένων βοσκοτόπων
- 10.1.6 Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια
- 10.1.7 Εναλλακτική καταπολέμηση ζιζανίων στους ορυζώνες
- 10.1.8 Εφαρμογή της μεθόδου σεξουαλικής σύγχυσης των μικρολεπιδόπτερων (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ)
- 10.1.9 Διατήρηση απειλούμενων ατόχθονων φυλών αγροτικών ζώων
- 10.1.10 Προστασία τοπικών αβελπίτων πληθυσμών - ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση
- 10.2.1 Γενετικοί πόροι στην κτηνοτροφία
- 10.2.2 Διατήρηση τοπικών αβελπίτων πληθυσμών - ποικιλιών στη γεωργία
- 11.1.1 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους στη γεωργία
- 11.1.2 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους στην κτηνοτροφία
- 11.2.1 Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στη γεωργία
- 11.2.2 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους στην κτηνοτροφία
- 14.1 Καλή μεταχείριση των ζώων στα Βοοειδή
- 14.2 Καλή μεταχείριση των ζώων στα Πουλερικά
- 14.3 Καλή μεταχείριση των ζώων στους Χοίρους
- 14.4 Καλή μεταχείριση των ζώων στις Αίγες και Πρόβατα

Πίνακας 1: Επιτρεπόμενοι συνδυασμοί σε επίπεδο ενταγμένης εκμετάλλευσης μεταξύ των μέτρων 10 "Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα", 11 "Βιολογικές καλλιέργειες" και 14 "Καλή μεταχείριση των ζώων" του ΠΑΑ 2014 - 2020 για την αποφυγή της διπλής χρηματοδότησης.

	10.1.1	10.1.2	10.1.3	10.1.4*	10.1.5	10.1.6	10.1.7	10.1.8	10.1.9	10.1.10	10.2.1	10.2.2	11.1.1	11.1.2	11.2.1	11.2.2	14.1	14.2	14.3	14.4		
10.1.1																						
10.1.2																						
10.1.3																						
10.1.4*								*					*		*							
10.1.5																						
10.1.6																						
10.1.7																						
10.1.8																						
10.1.9																						
10.1.10																						
10.2.1																						
10.2.2																						
11.1.1																						
11.1.2																						
11.2.1																						
11.2.2																						
14.1																						
14.2																						
14.3																						
14.4																						

(*) Παραπομπή στον πίνακα

Οι υποψήφιοι του Μέρους 11, πέραν της αίτησης στήριξης στο πλαίσιο του Μέρους 11, δύναται να υποβάλουν αίτηση στήριξης για την ίδια εκμετάλλευση (αγροπελάγιο ή/και εκτροφείο) και σε δράσεις του Μέρους 10 «Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα», καθώς και στο Μέτρο 14 «Καλή μεταχείριση των ζώων». Οι επιτρεπόμενοι συνδυασμοί μεταξύ Μέρους 11 και των Μέρους 10 και 14 του ΠΑΑ 2014-2020, εμφανίζονται στον Πίνακα 1 παραπάνω.

Πίνακας 2 : Επιτρεπόμενοι συνδυασμοί σε επίπεδο ενταγμένης εκμετάλλευσης-αγορευμάτων μεταξύ των δεσμεύσεων της δράσης 10.1.4 "Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα" και των άλλων δράσεων του Μέτρου 10 "Γεωργοπεριβαλλοντικά και κλιματικά μέτρα" και 11 "Βιολογικές καλλιέργειες" του ΠΑΑΑ 2014-2020

	10.1.8	10.1.10	11.1.1	11.2.1
A. Αγορά και χρήση γεωργικής έκτασης που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 30% της αρδευόμενης έκτασης				
B. Ξηρική αμειψισπορά που εφαρμόζεται τουλάχιστον στο 30% της αρδευόμενης έκτασης		✓	✓	✓
Γ. Χλωρά λίπανση με φυτά εδαφοκάλυψης στις δενδροκαλλιέργειες που αντιστοιχεί τουλάχιστον στο 20% της αρδευόμενης έκτασης	✓	✓		
Δ. Περιδίατα ζώνη ανάσχεσης πλάτους τουλάχιστον πέντε (5) μέτρων, κατά μέσο όρο, σε αρδευόμενα αγροεπιμέγεια που εφάπτονται με επιφανειακά ύδατα (ποτάμια, υδατορέματα, λίμνες κ.α.)				

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΙΙ
ΓΡΑΜΜΗ ΒΑΣΗΣ-1

Αρδση	Λιαιεριστικές απαιτήσεις	Σνήθεας γεωργικές πρακτικές	ΚΤΠΚ	ΚΑΑ	Ελέγστες απαιτήσεις για τα λιπάσματα και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα	Ελέγστεθ δροστηριότητα του Πινάκω Ι
<p>Λιαιήρηση και μετατροπή σε βολογικές πρακτικές και μεθόδους παρσηοής στη γεωργία</p>	<p>Για κάθε έτος δέμεση ο δικαιοδός οφείλει να: εφομύξει βολογικές πρακτικές και μεθόδους παρσηοής στα ενταγμένα στις δράσεις οργανισμώα σύμφωνα με τον Καν. (ΕΚ) 834/2007</p>	<p>Η εφομωγή των συμβατικών καλλεργητικών πρακτικών και μεθόδων παρσηοής</p>	<p>Δεν υπάρχων σχετικές δεμεώσεις</p>	<p>ΚΑΑ Ι Οι γεωοιοι υπαρσηοίετα να εφομώδων το έδαφος των γεωργικών εκτάσεων (καλλεργωόμενων και μη) με συνολική ποσότητα αζώτων από κτηνοτροφικές αποβλήτα πάνω από 250 κλάε/εκταρία σε χρονικό διάστημα 12 μηνών. Τα όρια αυτά περιλαμβάνων το ίδιο τη εφομωγή επεξεργασμένων κτηνοτροφικών αποβλήτων όσο και την αποθήκη αποβλήτων από τα ίδια τα ζώα που πιθανών να βόσκων στις εκτάσεις αυτές.</p> <p>ΚΑΑ ΙΙ Οι γεωοιοι υπαρσηοίετα να εφομώδων αζωτόα λιπάσματα ή κτηνοτροφικά αποβλήτα κατά το χρονικό διάστημα από 1η Νοεμβρίου μέχρι 1η Φεβρουαρίου. Τα αποβλήτα κτηνορσηοίων και τα υγρά κτηνοτροφικά αποβλήτα υπαρσηοίετα να κρητισοποιούνται σε αμφοδι εδαφρή επάλλων και κατά το δήμνω από 1η Σεπτεμβρίου μέχρι 31η Οκτωβρίου. Εξάρηση από την αμφοδι εδαφρή υπαρσηοίετα στις παρακάτω περιπτώσεις:</p> <ol style="list-style-type: none"> στη λιαιήση εγκατεστημένης καλλεργίας, γεμερών κρητιστικών, στην οποία επταρσηοίετα η χρήση αζωτοδών λιπασμάτων ή στερεών κτηνορσηοικών αποβλήτων στα ήδη αναταγόμενα φητά. στη βωσική λιαιήση, για όσες καλλεργίες απαιτείται (μετάξω των οποίων και τα γεμερνά στηρρώ), με την προϋπόθεση να μη κρητισοποιούνται νηρικά λιπάσματα (πρ. νηρική αμμόνια ή άλλο λιπάσμα που περιέχει νηρικά όντα σε οποιοδήποτε αναλόγω) αποβλήτα κτηνορσηοίων ή υγρά κτηνορσηοικά αποβλήτα (επταρσηοίετα δηλαδή η χρήση ουρίας, αμμωνίας, λιπασμάτων βρώδειας αποδέμησης αζώτου κλπ. καθώς και κοπριάς αιτηνορσηοίτων και στερεών αποβλήτων βουταταίων και χορσαστών). <p>ΚΑΑ ΙΙΙ Οι παρσηοίετα να εφομώδων αζωτοα λιπάσματα ή κτηνοτροφικά αποβλήτα κοντά σε επαναιετα νερά (πητάμια, υδατορέματα, λίμνες, διωργίες, τάφωρ και κανάλια άρδαιήσης ή στρώρησης) ή υδαίετα νερά (πητές, πηγάδια και γεωρήσεις), και ειδικά τα:</p> <ol style="list-style-type: none"> Προκρημίνω για αζωτοα λιπάσματα, σε απόσταση κρητύτερη των 2 μέτρων από επαναιετα νερά σε περίπωση επέθεής έκτασης, και σε απόσταση κρητύτερη των 6 μέτρων σε αγρούς με κλίση άνω του 8%. Προκρημίνω για κτηνορσηοικά αποβλήτα, σε απόσταση κρητύτερη των 10 μέτρων από επαναιετα νερά για την περίπωση των στερεών κτηνορσηοικών αποβλήτων, και 20 μέτρων για την περίπωση των υγρών κτηνορσηοικών αποβλήτων. Σε εκτάσεις με κλίση άνω του 8%, όταν τα λιπάσματα ή τα κτηνορσηοικά αποβλήτα είναι σε νηρή μορφή, με εξάρηση την εφομωγή μέσω του συστήματος της στάρρηθ φέδαισης ή με τη μέθοδο της εζωσης. Σε απόσταση κρητύτερη των 50 μέτρων από γεωρήσεις, πητές και πηγάδια. <p>ΚΑΑ ΙΙΙ Να τηρηθ Επρωών και Εκρωών – Ημερολόγω Εργασίων (Μ.Ε.-Η.Ε.) στην εκμετάλλεωσή του, το οποίο περιλαμβάνει, μεταξύ άλλων, παρσηοατικά αγρωές (κωρίως για σπόρους, λιπάσματα, ζωορσηές) και πόληρης (κωρίως προϊόντα της εκμετάλλεωσης, ζωορσηές) σύμφωνα με τα άρθρα 14, 15, 17, 18, 19 και 20 του Καν. (ΕΚ) 178/2002. Σε περίπωση που, μέσω της γρητισοποίητης των ζώων τροφήων, διαπιστώνεται ευθηνή του παρσηοίω, αυτός υποσηοίετα να αποδέκναι επηρώφωσ κάθε στογέιο που έζει στη διάθεση του για τα πρόσατα τα οποία τον παρσηοίεσαν ή στα οποία δέθεσε ζώα ή ζωικά προϊόντα. Υπορσηοίετα, επίσης, να συμμορώνεται με τις υπορήσεις, τα μέτρα και τις υποδέξεις των αρμοδίων αγρών. Το Μ.Ε.-Η.Ε. αποτελείται από σκέλο παρσηοατικών και επηρώφωων, συνδεόμενω από πίνακες όπου καταγράφωνται ημερολογικά οι επρωές και οι εκρωές της εκμετάλλεωσης, καθώς και οι διεξεργείες εργασίες και συνητέίνωνται με τα αντίστοα παρσηοατικά και επηρώφα. Ως Μ.Ε.-Η.Ε., δώνται να κρητισοποιείται το έμνω που περιλαμβάνεται στο Παρσηοίεμα ΙΙ της παρσηοίεσης, ή άλλο έμνω, με την προϋπόθεση ότι περιλαμβάνει πληροφορίες τουλάχιστον ισοδύναμες, με αυτές, του εντύπου του Παρσηοίεματος ΙΙ.</p> <p>ΚΑΑ ΙΙΙ Σε εκμετάλλεωσες που βόσκωνται σε ευροβλήτες στη νηρορύασηση ζώνες, η ποσότητα κοπριάς που παρσηοίετα κάθε χρόνο στο έδαφος είτε από ανθρώπους είτε από τα ίδια τα ζώα, να μην περιέχει άζωτο πάνω από 170 κλάε/εκταρία.</p>	<p>Οδηγ. υπ. αρθρ. 2009/128/ΕΚ 2101/2015, όπως ισχύει κάθε φητά:</p> <p>Να διατηρηθ τη γη σε κατάσταση που να την καθιστά κατάλληλη για καλλεργία χορής</p> <p>προπαρσηοατικώς ενέργειες πέραν των συνήθων γεωργικών μεθόδων και μηχανημάτων δηλαδή:</p> <ol style="list-style-type: none"> για τις αρσημες εκτάσεις να εφομώξει μία φηση ανά έτος για τους δευρόνους και αμπελώνες να καθάρηται τον υπορόφο ανά 2 έτη ή να εφομώξει κλάδεμα κλαδοκόφωρου το αργότερο ανά δύο έτη 	<p>Ελέγστες απαιτήσεις για τα λιπάσματα και τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα της 21-10-2009 (L 309/71)</p> <ul style="list-style-type: none"> Από 01/11/2014 όλοι οι επεξεργαστές χηρικής γεωργικών φημάκων είναι υποσηοίετοι να εφομώδων τις Γ ενικές Αρχές Ολοκληρωμένες Φωτορσηοιστικές όσες καθορίζωνται στο παρσηοίεμα ΙΙΙ της Οδηγίας 128/2009/ΕΚ και αναμνηστικων στην εθνική νομοθέσια με τον ν.4036/2012 (Α 8) και το παρσηοίεμα Δ αυτού. Σε περίπωση αναρτημένων στην ιστοσελίδα του Υπορσηοίω Αγρωτικής Ανάπτυξης και Τροφήων «Οδηγίων Ολοκληρωμένης Φωτορσηοιστικής» ανά καλλεργηοία/αόδα χηρικής γεωργίας, οι επεξεργαστές χηρικής γεωργίας εφομώδων να είναι υποσηοίετοι να εφομώδων τις Γ ενικές Αρχές Φωτορσηοιστικές που προσοδρίζωνται σε αυτές: <ul style="list-style-type: none"> Οι επεξεργαστές χηρικής γεωργίας εφομώδων, υποσηοίετοι να κρητέχων πιστοποητικό γνώσηων ορθολογικής χρήσης γεωργικών φημάκων στα θέματα του Παρσηοίεματος Β του Ν. 4036/2012 (Α 8), όπως κλάδε φηρά ισχύει, για να μπορών να παρσηοίεωνται μετά τις 26 Νοεμβρίου 2015 φωτορσηοιστικά προϊόντα εκεκρημμένα για επεξεργαστική χρήση.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι

Επιτρεπόμενοι συνδυασμοί σε επίπεδο εκμετάλλευσης-αγροτεμαχίων μεταξύ των Μέτρων 11, 10 και 14 του ΠΑΑ 2014-2020

ΥΠΟΜΙΝΗΜΑ

- 10.1.1 Προστασία της Αγρίας Ορνιθοπανίδας
- 10.1.2 Προστασία παραδοσιακού Ελαιώνα Άμφισσας
- 10.1.3 Διατήρηση αμπελοκομικής πρακτικής στον αμπελώνα Ν. Θήρας
- 10.1.4 Μείωση της ρύπανσης νερού από γεωργική δραστηριότητα
- 10.1.5 Περιβαλλοντική αναβάθμιση υποβαθμισμένων βοσκοτόπων
- 10.1.6 Διαχείριση φυτικών υπολειμμάτων των κλαδεμάτων στην ελαιοκαλλιέργεια
- 10.1.7 Εναλλακτική καταπολέμηση ζιζανίων στους οριζώνες
- 10.1.8 Εφαρμογή της μεθόδου σεξουαλικής σύγχυσης των μικρολεπιδόπτερων (ΚΟΜΦΟΥΖΙΟ)
- 10.1.9 Διατήρηση απειλούμενων αυτόχθονων φυλών αγροτικών ζώων
- 10.1.10 Προστασία τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών που κινδυνεύουν από γενετική διάβρωση
- 10.2.1 Γενετικοί πόροι στην κτηνοτροφία
- 10.2.2 Διατήρηση τοπικών αβελτίωτων πληθυσμών - ποικιλιών στη γεωργία
- 11.1.1 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους στη γεωργία
- 11.1.2 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους στην κτηνοτροφία
- 11.2.1 Ενισχύσεις για τη διατήρηση βιολογικών πρακτικών και μεθόδων παραγωγής στη γεωργία
- 11.2.2 Ενισχύσεις για τη μετατροπή σε βιολογικές πρακτικές και μεθόδους στην κτηνοτροφία
- 14.1 Καλή μεταχείριση των ζώων στα Βοοειδή
- 14.2 Καλή μεταχείριση των ζώων στα Πουλερικά
- 14.3 Καλή μεταχείριση των ζώων στους Χοίρους
- 14.4 Καλή μεταχείριση των ζώων στις Αίγες και Πρόβατα

Η απόφαση αυτή να δημοσιευθεί στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

Αθήνα, 28 Δεκεμβρίου 2016

Ο Υπουργός

ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΥ

Ο Αναπληρωτής Υπουργός

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΣΙΡΩΝΗΣ

ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Την ευθύνη για την εκτύπωση, διαχείριση και κυκλοφορία των φύλλων της Εφημερίδας της Κυβερνήσεως, (ΦΕΚ) στην έντυπη και ηλεκτρονική έκδοση, έχει το **Εθνικό Τυπογραφείο** το οποίο αποτελεί δημόσια υπηρεσία η οποία υπάγεται στο Υπουργείο Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης. Το Εθνικό Τυπογραφείο έχει επίσης την ευθύνη για την κάλυψη των εκτυπωτικών αναγκών του Δημοσίου. (Ν. 3469/2006, Α' 131).

ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΠΟΥ ΠΑΡΕΧΕΙ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

1. ΦΥΛΛΟ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ ΤΗΣ ΚΥΒΕΡΝΗΣΕΩΣ (ΦΕΚ)

Η ηλεκτρονική μορφή των ΦΕΚ διατίθεται δωρεάν από την ιστοσελίδα www.et.gr. Για τα ΦΕΚ που δεν έχουν ψηφιοποιηθεί και καταχωρισθεί στην πιο πάνω ιστοσελίδα δίνεται η δυνατότητα δωρεάν αποστολής με ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, μετά από αίτηση που υποβάλλεται ηλεκτρονικά με τη συμπλήρωση ειδικής φόρμας.

Η έντυπη μορφή των ΦΕΚ διατίθεται για μεμονωμένα φύλλα με το ανάλογο κόστος από το τμήμα Πωλήσεων απευθείας ή με ταχυδρομική αποστολή μέσω αίτησης παραγγελίας στα ΚΕΠ, ενώ για ετήσια συνδρομή από το τμήμα Συνδρομητών. Το κόστος για ασπρόμαυρο ΦΕΚ από 1 έως 16 σελίδες είναι 1€, προσαυξανόμενο κατά 0,20€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού. Το κόστος για έγχρωμο ΦΕΚ είναι 1,50€ από 1 έως 16 σελίδες, προσαυξανόμενο κατά 0,30€ για κάθε επιπλέον οκτασέλιδο ή μέρος αυτού.

Τρόπος αποστολής κειμένων προς δημοσίευση

- Τα κείμενα για δημοσίευση στο ΦΕΚ, από όλες τις δημόσιες υπηρεσίες και τους φορείς του δημόσιου τομέα, **αποστέλλονται στην διεύθυνση webmaster.et@et.gr** με χρήση προηγμένης ψηφιακής υπογραφής και χρονοσήμανσης.
- Οι περιλήψεις Διακηρύξεων Δημοσίων Συμβάσεων, αποστέλλονται στην ηλεκτρονική διεύθυνση dds@et.gr με τη χρήση απλού ηλεκτρονικού ταχυδρομείου.
- Κατ' εξαίρεση, πολίτες οι οποίοι δεν έχουν αποκτήσει προηγμένη ηλεκτρονική υπογραφή, μπορούν να αποστέλλουν ταχυδρομικά ή να καταθέτουν με εκπρόσωπό τους κείμενα προς δημοσίευση αποτυπωμένα σε χαρτί, στο Τμήμα Παραλαβής Δημοσιευτέας Ύλης.

Πληροφορίες σχετικά με την αποστολή/κατάθεση εγγράφων προς δημοσίευση, την πώληση των τευχών και τους ισχύοντες τιμοκαταλόγους για όλες τις υπηρεσίες θα βρείτε στην ιστοσελίδα μας και στη διαδρομή Εξυπηρέτηση κοινού - τμήμα πωλήσεων ή συνδρομητών. Επίσης στην ιστοσελίδα μπορείτε να αναζητήσετε πληροφορίες σχετικά με την πορεία δημοσίευσης των εγγράφων, εφόσον γνωρίζετε τον Κωδικό Αριθμό Δημοσιεύματος (ΚΑΔ). Τον ΚΑΔ εκδίδει το Εθνικό Τυπογραφείο για όλα τα κείμενα που πληρούν τις προϋποθέσεις δημοσίευσης.

2. ΚΑΛΥΨΗ ΕΚΤΥΠΩΤΙΚΩΝ ΑΝΑΓΚΩΝ του Δημοσίου και των φορέων του

Το Εθνικό Τυπογραφείο μετά από αίτημα φορέα του Δημοσίου αναλαμβάνει να σχεδιάσει και να εκτυπώσει κάρτες, βιβλία, αφίσες, μπλοκ, μηχανογραφικά έντυπα, φακέλους, φακέλους αλληλογραφίας, κ.ά. Επίσης σχεδιάζει και κατασκευάζει σφραγίδες.

ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΑ ΜΕ ΤΟ ΕΘΝΙΚΟ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟ

Ταχυδρομική Διεύθυνση: Καποδιστρίου 34, τ.κ. 10432, Αθήνα

ΤΗΛΕΦΩΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ: 210 5279000 - fax: 210 5279054

ΤΜΗΜΑΤΑ ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗΣ ΚΟΙΝΟΥ

Πωλήσεων: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279178 - 180)

Συνδρομητών: (Ημιόροφος, τηλ. 210 5279136)

Πληροφοριών: (Ισόγειο, Γρ. 3 και τηλεφ. κέντρο 210 5279000)

Παραλαβής Δημ. Ύλης: (Ισόγειο, τηλ. 210 5279167, 210 5279139)

Ωράριο για το κοινό: Δευτέρα ως Παρασκευή: 8:00 - 13:30

Ιστοσελίδα: www.et.gr

Πληροφορίες σχετικά με την λειτουργία της ιστοσελίδας: helpdesk.et@et.gr

Αποστολή ψηφιακά υπογεγραμμένων εγγράφων προς δημοσίευση στο ΦΕΚ: webmaster.et@et.gr

Πληροφορίες για γενικό πρωτόκολλο και αλληλογραφία: grammateia@et.gr

